

A SOPRONI MAGY. KIR.
ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA
NEGYVENKETTEDIK ÉVI
ÉRTESÍTŐJE
AZ 1916/17-IK ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZLI:
RODT LAJOS
IGAZGATÓ.

SOPRON,
MERKUR KÖNYVNYOMDA, TEMPLOM-UTCA 5.
1917.

I.

TÖRÖK MIHÁLY

1853—1917

Kegyelet neked, elhunyt Kartársunk!

Midőn e Rólad való rövid visszaemlékezéshez fogok, szeretnék oly magas költői szárnyalással irni: a szeretet, az őszinte tisztelet és hála magasztos eszméit oly mértékben írásomba önteni, amilyen mértékben Te mint volt buzgó professzor, mint önzetlen jó kollega csak megérdemlenéd.

Ne várj azonban ez érzékeny helyzetemben tőlem, régi barátodtól költői virágokat, hisz ez nem is volna méltó ahhoz a szerénységhez, ahhoz a puritán egyszerűséghez, mely mindenkor jellemző vonásod volt.

Elmondom, elsíratom tehát újból, mint a sirhalmodnál mély megilletődéssel tettük, úgy a magam, mint az összes Téged szerető, nagyrabecsülő professzortársaid őszinte könnyeit és mély-séges részvétét, a jelen pillanatban épen oly bánatos érzéssel, mint amikor a Rólad szóló gyászhiért vettük. Mert gyászhiere nemcsak azért volt ránk nézve fájdalmas, hogy Benned egy jó barátot veszítettünk, hanem azért is, mert sirba vittél magaddal egy nagy darabot ama professzorokból, akik nemcsak maguknak és magukért, hanem kartársaikért is sokat és sokszor önzedenül dolgoztak. És ez az, ami a szeretetünk s nagyrabecsülésünkön kívül emléked iránt hálára is kötelez bennünket.

Most pedig mintegy magam elé varázsolom a kis serdülő Török Miskát, ott az ő szülővárosában, a bajai főgimnázium padjaiban. Szinte magam előtt látom mosolygó kerek arcát, midőn

tanulótársainak mint első eminens majd e, majd ama tantárgyból volt segítségükre. Hisz az ő jó, szerető lelke, altruista gondolkozása módja már mint serdülő ifjúban meg kellett nyilatkoznia. Mert csak ilyen alapérzés után fejlődhetett ki a már meglelt férfiuban is az önzetlenség, a felebaráti szeretet, mely a sűrű hű kísérője lett.

Jó lelkületét, altruista érzésvilágát elvitte a budapesti tudományegyetemre is, ahol felsőbb kiképeztetését nyerte. És ott is mintaképe lett az ifjuságnak, vezére a jóban, a szép- és nemesnek elsajátításában.

Felsőbb tanulmányainak befejezése után azonban alig kezdhette meg az élet iskolájában való működését, amikor a boszniai okkupáció őt is a harctérre szólította. De amint derekasan megállotta helyét a közép- és főiskolai tanulmányai keretében: nem kevésbé lett ott mint bátor, önfeláldozó katona, valóságos hőssé, hol mint tisztihelyettes minden zogszó nélkül küzdött végig a nélkülözések és sanyaruságoknak napjait.

E küzdelmes idők lezajlása után sem teljesültek vágyai. Dacára annak, hogy egyetemi tanulmányaiban is folyton excellált, mégsem juthatott azonnal középiskolába; egyelőre be kellett érnie a polgári iskola szűk keretével.

Végre hosszú, 12 évi várakozás után vágya teljesülhetett, mert 1895-ben a magas kormány kinevezte őt a soproni m. kir. főreáliskolához rendes tanárnak, ahol azután egészen más működési kör nyílt meg számára, ahol, midőn rövid időn belül a nagyszámú testület közelebbről megismerte, azonnal igaz baráti és kollegiális szeretettel ölelte őt keblére.

De tudom-e kellőképen méltatni az ő soproni tanári működését? Róla igazán elmondhatjuk, hogy „Pater parvulorum et norma virtutum” volt. Igen, a kisdedek atyja és az erény mintaképe. Szerette tanítványait, különösen a kicsinyeket, akik között mindig mint Isten szive szerinti mester járt-kelt. Alig volt egy is, akihez még tudatlanságában is ne talált volna valamilyen nyájas szót. Nagy dolog volt az, mikor hébe-korba egy-egy dorgáló szót kiejtett.

És mind e szívjósága nem ment a tanulás, az oktatás rovására, mert kis nebulói mindenkor átértették és megérezték, hogy a jó „Miska bácsit“, amint elnevezték, megbántani bűn volna. Ment az a matematika, az a fizika aprajánál, nagyjánál úgy, mint a karikacsapás. Egyiknél jobban, a másiknál kevésbé, de mennie kellett.

Amilyen jó, szeretetreméltó és szolgálatkész volt tanártársaival és tanítványaival szemben, épen olyan odaadó mintaférj és gyengéd családapa volt kicsi családi környezetében. Hogy örült leánykáinak, akik az ő gondos nevelése alatt az apjuktól örökölt szerény, kedves és házias leánykákká serdültek. Mennyire becézte a kis alteregoját, az általunk is annyira szeretett Dezsőkéjét.

Bár az a vágya, hogy kis fia felsőbb tanulmányainak befejezését is láthassa, nem valósulhatott meg: annyit azonban e sivár, háborus időben mégis megérhetett, hogy a katonaságnál a tisztirangot elérhesse.

Hosszas, kínos szenvedéseinek elviselésében pedig bámulatos heroizmust tanúsított. Hogy beteg ágyát aggódva körülálló családját megnyugtassa, a legnagyobb kírok és fájdalmak közepette is mosolyt igyekezett arcára varázsolni. Akik azonban látták, azonnal észrevehették, hogy részéről mindez csak tettetés, csak arra való, hogy őket szomorúságukban megvigasztalja.

És ime ezt a jólelkű, derék kollegát kellett elveszítenünk, férfikoának még legjava munkaerejében. Bár halálára úgy mi, mint szerető családja el lehettünk készülve, mégis folyton bízunk, reméltünk, hátha talán mégis csak felépül és még néhány évet a megszokott buzgó munkásságban velünk tölthet. Tudta, ismerte súlyos baját nagy betegünk maga is; de az a mindenkit éltető édes remény őt szintén azzal a vággyal töltötte el, hogy a jövő tanévben ismét velünk taníthat. De hát jó kartársunknál is bebizonyosodott az a régi közmondás: Az ember tervez, az Isten végez.

Feledhetetlen jó Miska Barátunk! Azt a tövises életpályát választottad, melyre már a régi rómaiak kimondották e keserű sententiát: „Quem dii odere, paedagogum fecere“. Azt a tövises életpályát, amelyet annyian irigyelnek és hány sívárlelkű gyűlöl is.

Irigylik a vacátiót, de nem irigylük a velejáró fárasztó, idegölő munkát.

E pályán tehát, jó Miskánk, hírt, dicsőséget, vagy elismerést nem remélhettél. A mi pályánkon a borostyán, a fény és pompa ismeretlen fogalom. De találhatunk virágot: a hála, a szeretet rózsabimbóit, ha mástól nem, legalább az egymást szerető kartársaknak és néhány hálás tanítvány és szülőnek hálakoszoruját.

Vedd tehát elhunyt Kartársunk tőlünk is e szerény, de el nem hervadó virágokból font koszorunkat az igaz szeretetnek, a megemlékezésnek koszoruját, hogy örök emlékül borítsuk nevedre.

Eltávoztál sorainkból, jó Miskánk, és mégis velünk maradtál; mert emlékül, talizmánul hagytad ránk jó lelkednek erejét, hitét. Ránk hagytad béketűrésedet az idegölő munkánkban és szenvedéseinkben.

Ott vagy már Istenednél, akiben mint igazán vallásos férfiú oly rendületlenül hittél. Tekints le onnan ránk és vedd szívesen bánkódó kartársaidnak ez úton is búcsúszózatát. Mi erős meggyőződéssel hisszük és valljuk, hogy a Te jóságos lelkednek máris fényeskedik és fényeskedni is fog az örök világosság.

Dr. Ágh Lajos.

II.

Pro patria!

BALHAUSER ADORJÁN

1898—1917.

Folyó évi február hó 2.-án vettük a megdöbbenő hírt, hogy Balhauser Adorján, intézetünk végzett VI. osztályú tanulója, f. évi január hó 24.-én az olasz harctéren, 2 elleneséges golyótól szíven és fejen találva, hősi halált halt. Január-hó 25.-én temettetett el Suttában, Comen mellett a katonai temetőben.

Intézetünk a hősi halált halt ifjúban egyik legrokonszenvesebb és legjobb modorú növendékét veszítette el, ki már bevonulása előtt is szívvel-lélekkel törekedett a katonai pályára és aki már a katonai kiképzésben részesülő intézeti növendékek között is a legelső volt.

Nyújtson vigaszt a hősi halált halt ifjú bánatos szüleinek a Mindenható és enyhítse fájdalmukat az a tudat, hogy bánatukban az egész intézet osztozkodik.

A hazáért elesett ifjú emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni és szelleme mindig közöttünk fog élni.

R. L.

III.

Intézeti tanerőink kiküldetése a soproni m. kir. honvédfőreáliskolához.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztérium, egyetértve a honvédelmi m. kir. Minisztériummal, elfogadta a győri tankerületi kir. főigazgatóságnak a soproni m. kir. honvédfőreáliskolában a katonai növendékekkel a folyó tanév végén tartandó érettségi vizsgálatok tárgyában tett előterjesztését és 176232/1917. I. 24. számú rendeletével el is rendelte a szóban forgó vizsgálatok megtartását.

A győri tankerületi kir. főigazgatóság az érettségi vizsgálatokra jelentkezett 95 katonai növendéket 2 (A és B) csoportba osztván, az A csoport levizsgáztatásával megbízta a soproni áll. főreáliskolát, a B csoport levizsgáztatásával pedig megbízta a győri áll. főreáliskolát, illetve a különbözeti vizsgálatokra a soproni szent Benedek-rendi kath. főgimnáziumot.

A vizsgálatokra jelentkezett növendékek túlnyomó részét a soproni m. kir. honvédfőreáliskola szolgáltatta. E növendékeken kívül jelentkeztek még a kismartoni, pozsonyi és kassai cs. és kir. katonai főreáliskolából valamint a pécsi és traiskircheni m. kir. honvéd- illetve cs. és kir. hadapródiskolából való növendékek.

Ez utóbbi iskolából jelentkezett 8 növendék azonban eddig még ismeretlen okból nem jelent meg a vizsgálatok idejére, úgyszintén visszalépett még 4 növendék és nem bocsáttatott a vizsgálatokra 1 növendék, úgy, hogy tényleg csak 82 növendék vizsgázott le és pedig az A csoportban 40 és a B csoportban 42 növendék.

A különbözeti vizsgálatok f. évi június hó 19. és 20. napján tartattak meg. Az A) csoport vizsgáló bizottságának tagjai voltak: Rodt Lajos igazgató mint elnök, Gerő Árpád tanár mint kérdező- és Faragó József tanár mint szavazó tanár és mint jegyző. A B) csoport vizsgáló bizottságának tagjai voltak: Borosay Dávid igazgató mint elnök, dr. Mérei Kálmán, Kocsis Lénárt és Molnár Bertalan tanárok mint kérdező és szavazó tanárok illetve mint jegyzők. (Ez utóbbi csoportban ugyanis egy gimnáziumi érettségi bizonyítványra reflektáló növendék is volt.)

A különbözeti vizsgálatot valamennyi növendék állotta ki sikerrel.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok f. évi június hó 21., 22. és 23. napján folytak le. Külön teremben dolgoztak az A) csoportbeli és külön teremben a B) csoportbeli növendékek. Az A) csoportbeliek tételeit a soproni állami főreáliskola, a B) csoportbeliek tételeit a győri áll. főreáliskola szaktanárai hozták a győri tankerületi kir. főigazgatóságnak javaslatba.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok bizottsági tagjai a következők voltak: Rodt Lajos igazgató mint elnök, dr. Ágh Lajos, Barta Miksa, Faragó József, Gerő Árpád, Horvát Rezső, Lauringer Ernő, dr. Mérei Kálmán és Stanits Fulgent, részint mint vizsgáztató, részint csak mint felügyelő tanárok.

Az írásbeli tételek a következők voltak:

Az A) csoport részére:

Magyar nyelv. „Arany János költészete különös tekintettel a Toldi-trilógiára.”

Német nyelv. Szabad tétel: „Die technischen Wissenschaften im Dienste des Krieges.” — Fordításul: Az Adriai tenger és a háború. (Dr. Hézser Antal után.)

Mennyiségtan. 1. Valaki évenként az év végén 800 koronát fizet egy bankba. A 3. év végén a harmadszor befizetett 800 koronával együtt 2497 korona 28 fillérje van; mekkora volt a kamatláb? 2. Mily magasságban lebeg egy léggömb egy tó tükre felett, amely a tó tükre-nél h — 80 m-rel magasabb helyről a) — 56°12' 30" alatt látszik és tükörképe a vízben ugyanarról a helyről b) — 58°51' 15' alatt?

A B) csoport részére:

Magyar nyelv. „A hazafias óda jelesebb képviselői a XIX. századi magyar irodalmunkban.”

Német nyelv. Szabad tétel: Die Pflichten des Jünglings im jetzigen Kriege. — Fordításul: A germánok szokásai.

Mennyiségtan. 1. Valaki főiskolai tanulmányai elvégzésével 5 éven át minden év elején 1200 koronát vesz kölcsön 5% kamatra; mennyi a tartozása az ötödik év végén, mennyi a 10 év végén és ha a 11. év elején megkezdli a törlesztést, hány koronás részleteket kell minden év elején fizetnie, hogy a huszadik év elején megszabaduljon minden adóságától és 900 korona lakáspénzzel megfelelhessen az illető fizetési kötelezettségének és ha nem, hány koronát kell még tisztviselői fizetéséből ráfizetnie évente?

2. $x^2 + y^2 = 72 \cdot 25$ és $x^2 - y^2 - 21x + 82 \cdot 25 = 0$ körök centrálisa és közös húrja egy négyszög átlói. Mily nagy azon kettős kúp oldalfelülete és köbtartalma, amelyet a négyszög leír, ha a centrális körül forgatjuk?

A gimnáziumi érettségi bizonyítványra reflektáló egy növendék a német nyelvi tétel helyett latin nyelvi tételt kapott és pedig fordításul magyarra: Sallustius „Bellum Iugurthinum” c. művének 35. fejezetéből 30 sort.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok rendben és kellő ellenőrzés mellett folytak le. Az eredmény e sorok megírásáig még ismeretlen.

A szóbeli érettségi vizsgálatok f. évi július hó 9., 10., 11., 12. és 13. napján tartatnak meg. Az A) csoport vizsgáló bizottságának tagjai veszprémi Városy Tivadar tankerületi kir. főigazgató elnöklete alatt a következők: Rodt Lajos mint igazgató, dr. Ágh Lajos, Barta Miksa, Horvát Rezső, Lauringer Ernő, dr. Mérei Kálmán és Stanits Folgent mint kérdező tanárok.

A B) csoport vizsgáló bizottságának tagjai dr. Lenner Emil c. főigazgató, győri áll. főreáliskolai igazgató elnöklete alatt a következők: dr. Travnik Jenő, dr. Fejér József, Rácz Viktor, Kallós Béla és Lendvai Hugó mint kérdező tanárok.

E sorok írója e helyen is kifejezi hálás köszönetét úgy a soproni m. kir. honvédfőreáliskola nagyérdemű parancsnokának, kőszegi Reményi Ferenc ezredes úrnak, valamint buzgó és fáradhatatlan segédtsíztjének Möszi Miklós százados úrnak ama ritka előzékenységért, igaz készségért és kiváló figyelmességért, melyben a vizsgáló bizottság tagjait állandóan részesítették és mellyel e sorok írójának nehéz feladatát is lényegesen megkönnyítették.

R. L.

IV.

„A Soproni Állami Főreáliskolába járt Tanítványok Szövetsége“.

Számadás az 1916–17. iskolai év folyamán befo'yt pénzösszegekről.

Folyó- szám	1916–17.			Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		K	f	K	f
1	júl.	1	Pénztármaradvány 1916. június hó 30-án: Hadikölcsönkötvények értéke	2450			
			Készpénz a Soproni Takarékpénztár 34049. sz. könyvében elhelyezve	57	16		
2	szept.	3	Arnes Rezső, az O. M. Bank ellenőrének adománya . . .	20			
3	„	3	Arnes Rezső pártoló tagsági díja	4			
4	okt.	3	Krausz Pál érettségizett növendék tagsági díja	6			
5	nov.	1	A 2450 K ért. hadikölcsönkötv. $\frac{1}{2}$ évi (6%) kamata	73	50		
6	„	6	Baruch Szigfrid 76. gy. e. zászl. tagsági díja	6			
7	„	28	Egy 150 K ért. (6%) hadikölcsönkötvény (V.) jegyzése			145	80
8	„	28	A jegyzett 6%-os hadikölcsönkötvények névértéke	150			
9	jan.	3	Coriáry Béla pártoló tagsági díja fejében	4			
10	„	14	Postadíj 25 drb Értesítő szétküldésére à 12 fillér			3	
Átvitel				2770	66	148	80

Folyó- szám	1916—17.			Bevétel		Kiadás	
	hó	nap		K	f	K	f
			Áthozat	2770	66	148	80
11	jan.	18	A készpénz félévi kamata 1916 december 31-én	1	25		
12	"	20	Horváth Miklós földb. (Bögöte, Vasm.) alapító tagsági díja .	100			
13	"	20	Wolf Ernő nagyker. (Wien, XI/1 Semmering) alap. tags. díja	100			
14	"	22	Tschurl Károly mag. (Sopron) alapító tagsági díja	100			
15	"	22	Tschurl Ernő soproni lakos r. tagsági díja	6			
16	máj.	1	A 2600 K ért. hadikölcsönkötv. félévi (6 ⁰ / ₀) kamata	78			
17	"	19	4 drb (egyenként 100 K ért.) 6 ⁰ / ₀ -os (VI.) hadik. ktv. jegyz.			381	
18	"	19	4 drb (egyenként 100 K ért.) 6 ⁰ / ₀ -os (VI.) hadik. kötv. n. é.	400			
19	jún.	3	A Soproni Kereskedelmi- és Iparkamara adománya . . .	50			
20	"	4	Egy drb (50 K értékű) hadi- kölcsön-kötvény jegyzésére .			47	78
21	"	4	Egy drb 50 K-ás (6 ⁰ / ₀ -os) hadi- kölcsönkötvény névértéke .	50			
22	"	30	Pénztár maradv. mint egyenleg (Hadikölcsönkötv. K 3050.—) (Készpénz K 28.33)			3078	33
Összesen				3655	91	3655	91

Sopron, 1917. évi június hó 30-án.

Rodt Lajos,

áll. főreáliskolai igazgató.

Lauringer Ernő,

áll. főreáliskolai tanár.

V.

Iskolánk és a háború.

Sajnos, ez évi Értesítőnkben is szerepeltetni kell még a fenti címmel ellátott fejezetet, jelenleg immár a harmadik évben.

a) Az intézeti épület és a tanítás.

Az intézeti épületet illetőleg a múlt évhez képest az 1916/17. tanévben annyiban állott be változás, amennyiben a katonaság által kórház céljaira lefoglalt helyiségeinkből — bár nagy küzdelmek árán — ez évben sikerült az I. emeleten, az igazgatói iroda és a tanári könyvtár között levő 2 tantermet visszaszerezni, minek következtében kellő helyet adhattunk az e tanévben újból megnyíló egyik párhuzamos osztálynak és vissza tudtuk adni a már két éven át tantermül szolgáló szabadkézi rajztermet eredeti rendeltetésének. Hogy ez utóbbi körülmény mit jelentett iskolánknak, a tanítással foglalkozó ember előtt bővebben magyarázni szükségtelen.

A tanítás a tanév befejezéséig zavartalanul folyt d. e. 8 órától déli 1 óráig, a melléktárgyak tanítása pedig a délutáni órákban. Az összes osztályok elhelyezésére természetesen e tanévben is igénybe kellett vennünk, illetőleg be kellett rendeznünk állandó osztálytermekké a fizikai és biológiai előadó termet és a volt igazgatói lakás volt konyháját is. Az ev. és izr. hittani órák megtarthatására pedig e tanévben is fel kellett használnunk az V—VIII. oszt. ifj. könyvtár két helyiségét.

Ha éreztük is a szűkös elhelyezkedésből, az intézeti udvar nélkülözéséből, az osztályok túlszűfolttségéből, az előadó kísérleti termeknek osztálytermekké való átalakításából és állandó használatából eredt hátrányokat és nehézségeket, sorsunkat ez évben is megnyugvással és azzal a vigasztaló tudattal viseltük el, hogy helyzetünk mégis csak tűrhető, amennyiben saját épületünkben és egy helyen teljesíthetjük kötelességünket.

A tanítás normális menetére vonatkozó változásokat illetőleg felemlítjük, hogy a viszonyok kényszerítő hatása alatt e tanévben is elmaradt egyes melléktárgyak tanítása és hogy egyes tantárgyak óraszámát redukálnunk kellett. Elmaradt ez évben is a torna és céllövészeti tanítása, szüneteltek a játékdélutánok, nem folytak a biológiai és fizikai gyakorlatok, nem működött a Berzsényi önképzőkör és elmaradt a gyorsírástani. Viszont újból megkezdtük tanévben a már két év óta szünetelő énektanítást és folytattuk rendszeresen a múltban félig szünetelt vegytani gyakorlatokat.

A tornatanítás és játékdélutánok elmaradásából származó hátrányok ellensúlyozására szolgáltak az 1916/17. tanévben is az alsó öt osztály számára miniszterileg elrendelt és osztályonként kéthetenként megtartott kirándulások, továbbá a VI—VIII. oszt. tanulók számára elrendelt katonai gyakorlatok, melyekről Értesítőnk külön fejezetben számol be részletesebben.

A tantárgyak legnagyobb részben szakemberek kezében voltak. Nem szakember kezében volt 13 magyar-, 16 német-, 3 számtani-, 9 földrajzi- és 6 rajzoló geom. óra, összesen tehát 47 óra.

A tananyagot annyiban kellett megrövidítenünk, amennyiben a tanév egy hónappal később kezdődött és egy hónappal hamarabb záródott.

Iskolai ünnepélyt, a nyomatékosan elrendelt Arany János ünnepélytől eltekintve, e tanévben sem tartottunk, minthogy az egész ifjúság befogadására nem volt alkalmas helyiségünk.

b) Az intézeti tanárság.

1. A háború következtében e tanévben is nélkülöznünk kellett a már 2 éven át nélkülözött 6 rendes tanerők, tehát a rendes tanári létszámnak harmadrészét.

A bevonult tanárokról a múlt évi Értesítőnkben közölt adatok e tanévben csak némileg változtak meg.

a) Merényi Gábor kartársunk, élelmezési járulnok, hosszabb betegeskedés és gyógykezelés után végre visszakerült a harcterről és beosztatott a temesvári katonai élelmezői parancsnoksághoz.

b) Révész János kartársunk, tart. hadnagy, jelenleg az olasz fronton szenvedő át a háború borzalmait. Valamennyi bevonult kartársunk közül ő szenved meg legjobban a háborút.

c) Dr. Müller József kartársunk, tart. főhadnagy, alkalmazásában csak e tanév végével állott be változás, amennyiben végre elérte régi vágya teljesülését és visszahelyezett Sopronba segédszolgálati minőségben.

d) Dr. Stodolni Gyula kartársunk, tart. főhadnagy, tudtunkkal régi helyén, az északi harctéren van.

e) Strauch Jenő kartársunk, népf. hadnagy, e tanév I. felében Sopronban tartózkodott és pedig eleinte mint beteg, majd pedig ezredének szolgálatában, míg végre a tanév II. felében magasabb parancs folytán az olasz harctérre került.

f) Harsányi Lajos kartársunk, népfelkelő zászlós, az orosz fronton teljesít tényleges szolgálatot.

2. A bevonult kartársak óráit ez évben is magunk láttuk el, külső kisegítő tanerőt nem kellett igénybe vennünk.

3. Az 1916/17. tanévben az igazgató heti 10, egy-egy tanár átlag heti 20 órában tanított. Ismét legjobban a nyelvésztanárok voltak megterhelve, minthogy az alsó osztályok tanulóinak a létszáma átlag 50 - 55 volt.

4. Ami a tanároknak a háborúval kapcsolatos tevékenységét az *iskolán belül* illeti, úgy felemlítjük különösen az osztályfőnökök búzgólkodását a sokféle gyűjtés foganatosítása körül. Ugyancsak itt felemlítjük a tanárok heti óratöbbletét, valamint azt, hogy egyes tanárok (Faragó, Gerő, Gyertyánffy, Lauringer, Német és dr. Simkó) e tanévben is szükségből *nem* szaktárgyak tanítására is vállalkoztak és hogy a hadbavonult szertárőröket tisztükben helyettesítették.

5. A háború vonatkozásait a szaktanárok az egyes tantárgyak keretében igyekeztek felhasználni és pedig úgy a magyarázatnál mint az írásbeli dolgozatok megíratásánál. A magyarázatoknál kiterjeszkedtek különösen a harctéri eseményekre, a háború tanulságaira, a népek erkölcsére, az emberiség gyarlóságára, a technika vívmányaira stb. A hitoktatók a háborúban megnyilatkozó nagy erkölcsi erők, a kötelességteljesítés, a felelősségérzet, az önfeláldozás, a felebaráti szeretetnek felemelő példáit, a vallás nagy értékét és szükségességét a modern életviszonyok között a háborús viszonyokra vonatkoztatva fejtegették. A nyelvész, valamint történelem — földrajz szakos tanárok állandóan megbeszélés tárgyává tették a hadieseményeket, utóbbiak kiemelték az események földrajzi vonatkozásait is és utaltak a Kárpátok stratégiai fontosságára. Szóvá tették továbbá a természetes és nem természetes határok fontosságát az államalakulásokra, Magyarország gazdasági vonatkozásait a világháborúban, fejtegették balkáni érdekeinket, Olaszország és Monarchiánk viszonyát, az amerikai Egyesült Államok és Anglia szerepét stb. stb. Úgy a nyelvészek, mint a matematikusok felhasználták a háborús vonatkozásokat az írásbeli dolgozatok tételeinek kitűzésénél is.

6. Háborús emléktárgyakat ez évben nem gyűjtöttek, illetve nem vettek tanulóink.

7. Intézetünk tanári kara ez évben is bőven kivette részét az adakozásokból és a hadikölcsön kötvények jegyzéséből, résztvett a helyi jótékony-

célú mozgalmakban és támogatta anyagilag a különböző jótékony célú egyesületeket és áldozott különféle hadicélokra.

Hadikölcsönöket (V. VI.) jegyzett az igazgatóság az intézeti alapokból e tanév folyamán: 1200 K összegben; az intézeti Segélyegyesület és Betegszoba-alapítvány pénzéből: 2050 K összegben; a tanári kar jegyzett: 35200 K összegben; a tanuló ifjúság pedig 350 K összegben, összesen tehát jegyeztetett e tanévben: 38800 K. Ehhez hozzáadván az elmúlt 2 tanév 44200 K értékű hadikölcsönkötvény-jegyzést, az eddigi összes jegyzés tehát 83000 K-t tesz ki.

8. Tanári testületünk e tanévben is kifejtett az iskolán kívül áldásos tevékenységet a háborúval kapcsolatosan.

c) A tanulók.

1. Önként jelentkezett, illetve önként hadbavonult tanulója e tanévben sem volt intézetünknek.

2. Az 1916. és 1917. év folyamán besoroztatott (1898. illetve 1899. évfolyamú) növendékeink közül katonai szolgálatot teljesítenek: Karl Ernő, Riedt Péter és Varga Gábor VI. oszt., Báder Viktor, Fendl Károly, Gruber Rezső, Karpellus Arthur és Móger László VII. oszt., Brzobaháty Róbert, Czegka Vilmos, Falk Rikárd és Fried Sándor VIII. oszt. tanulók.

3. Bevonult növendékeink sorsáról még nincsenek teljesen hiteles adataink és így ezeknek közlését későbbi időre tartjuk fenn magunknak.

4. A háború természetesen ez évben sem maradhatott hatás nélkül tanuló ifjúságunkra. Tanuló ifjúságunk hazafias gondolkodásának és ritka áldozatkészségének megörökítésére — mintegy példaadásul későbbi nemzedékünknek — ezuttal is közöljük az 1916/17. iskolai évben rendezett pénzgyűjtések és önkéntes adakozások eredményéről szóló kimutatásunkat, melynek tanúsága szerint e tanévben gyűjtés és adakozás útján befolyt összesen 988 K 87 f. Ehhez hozzáadván az elmúlt 2 év 2454 K 24 f gyűjtését, a 3 háborús tanév összes pénzgyűjtése tehát: 3443 K 11 f.

SZÁMADÁS

a jótékonycélú gyűjtések útján az 1916/17. iskolai év folyamán befolyt pénzüsszegekről.

BEVÉTEL.

Tétel száma		1		2		3		4		5		6		7		8		9		10	
Az adakozás célja		Zsófia szanatorium		Vashonvéd		Sürgondozó alap		Vakok		V. hadikölcsön		Katonák karácsonya		Arany János emlék		Ő Felsége születésnapja a harctéren		VI. hadikölcsön		Összesen befolyt:	
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
Osztályok	I. A	12	30	9	—	6	76	6	40	18	30	18	—	9	60	8	50	18	40	107	26
	I. B	3	15	11	20	4	20	8	—	30	—	18	68	10	50	12	50	11	—	109	23
	II.	8	20	17	20	14	—	10	—	19	20	37	40	21	50	16	—	—	—	143	50
	III.	16	30	21	50	11	20	7	91	11	46	26	93	10	68	10	10	4	70	120	78
	IV.	10	80	10	20	9	72	6	26	96	50	14	60	19	40	9	10	17	60	194	18
	V.	10	60	16	10	9	—	9	20	22	—	27	94	17	10	23	10	—	—	135	04
	VI.	4	40	7	20	4	40	4	20	20	80	5	40	16	60	10	30	15	—	88	30
	VII.	3	50	5	40	2	80	2	—	25	—	6	70	10	50	6	—	7	60	69	50
	VIII.	1	10	2	20	1	10	1	10	5	50	2	68	7	40	—	—	—	—	21	08
I—VIII		70	35	100	—	63	18	55	07	248	76	158	33	123	28	95	60	74	30	988	87

Sopron, 1917. évi június hó 15-én.

Rodt Lajos,
áll. főreáliskolai igazgató.

KIADÁS:

Sorszám	A felhasznált bevétel tétele- száma	A kiadás időpontja	A kiadás ik- tatószáma, mely alatt a vevény található	Kinek küldetett el az összeg?	Gyümölcsözőleg elhelyeztetett?	Összesen	
						K	f
I.	1	1916. X. 25.	603—1916	Zsófia szanatorium		30	—
II.	2	„ X 17.	597—1916	Vashonvédre		100	—
III.	3	„ XI. 9.	588—1916	Sírgondozó alapra		50	—
IV.	4	„ XI. 9.	650—1916	Vakoknak		30	—
V.	5	XI. 28. „ XII. 2. és 5.	L. alapítvá- nyok főkönyvét	Hadikölcsön-kötvények jegyzésére. (Az intézet hadikölcsön-alapítványa javára)		243	—
VI.	5	„ XII. 20.	„	„	A hadikölcsön-alapítvány kész- pénz vagyonának gyarapítására	5	76
VII.	6	„ XII. 7.	678—1916	Katonák karácsonyára		158	33
VIII.	7	1917. III. 25.	83—1917	A n.-szalontai „Arany J. Emlék“ egyletnek		100	—
IX.	8	„ V. 14.	272—1917	Ő Felsége születésnapja a harctéren mozga- lom részére		100	—
X.	9	1917. V. 23. „ VI. 4.	L. alapítvá- nyok főkönyvét	Hadikölcsön jegyzésére. (Az intézet hadiköl- csön-alapítvány javára)		95	41
XI.	1, 3, 4, 7 maradványa	—	—	—	Tartaléknak visszatartatott	76	37
Összesen :						988	87

Sopron, 1917. június hó 15-én.

Rodt Lajos,
áll. főreáliskolai igazgató.

5. Társadalmilag ez évben nem fejtettek ki tanulóink a háborúval kapcsolatosan tevékenységet, ha csak nem tekintjük annak a szederlevelek és különféle gyógynövények valamint jótékonycélú pénzösszegek gyűjtését.

6. A háború ez évben is érezte eddigi hatását tanulóink tanulmányi és fegyelmi állapotában. Az okok pedig ugyancsak az 1915/16. évi Értesítőnkben felemlített körülményekben keresendők. Mindazonáltal sikerült a tanári kar fokozottabb buzgóságának és tapintatosságának, valamint nagyobb éberségének és bölcs belátásának elérnie azt, hogy a tanulóifjúság úgy tanulmányi, mint fegyelmi állapota e tanév végén is normális eredményt mutatott.

7. A mezőgazdasági munkálatokban ez évben csak szórványosan segédkeztek tanulóink.

8. Ifjúsági egyesületeink működése e tanévben is szünetelt.

9. A társadalom, különösen a szülők érdeklődése intézetünk iránt és az iskolával való érintkezése e tanévben is megfelelő volt. Úgy az igazgatóság mint a tanári kar mindig a legnagyobb örömmel vette és veszi, ha a szülők minél többször személyesen érdeklődnek fiaik haladása és viselkedése iránt és erre vonatkozólag mindig a legmesszebbmenő támogatásban és felvilágosításban fognak részesülni a jövőben is az intézet részéről. Örömmel konstatáljuk e helyen, hogy jóakarátú tanácsaink és figyelmeztetéseink a szülők részéről legtöbbször meghallgatásra találtak és hogy a szülők a nevelés és oktatás nehéz munkájában az intézettel karöltve, egyetértőleg munkálkodtak.

10. Arra nézve, hogy mily hatást gyakorolt a háború az ifjúságra általában mondható, hogy ez évben is izgató, nyugtalanító hatással volt a tanulókra. A hadiesemények figyelemmel kísérése, a sok újságolvasás, az olvasottak és hallottak megtárgyalása sokszor elvonta idejüket és figyelmüket a tanulástól. Soknál érezhető volt az apa hiánya és különösen tapasztalható volt a hanyatlás azoknál, kik közeli soroztatásuk reményében előnyöket és kedvezményeket vártak. Magaviselet tekintetében sem volt kedvező hatással a háború. Az általános nyugtalanság, izgatottság erősen érezte hatását. A tanuló ifjúság, ha nem is súlyosan, de mégis gyakrabban vétett a fegyelmi szabályok egyes pontjai ellen.

11. A tanulók létszáma az 1916/17. tanévben az előző tanévhez képest gyarapodást mutat, mely gyarapodás annak tulajdonítható, hogy e tanévben jóval több magántanuló volt, mint a múlt évben. Tanulóink legnagyobb része most is Sopron városából és vármegyénkből, a szomszédos vármegyék közeli vidékéről és a középtársadalmi osztályból került ki. Ez évben 22 tanulóval több tett osztályvizsgálatot mint az elmúlt évben.

VI.

Tanári testület.

Sorszám	A tanár neve és tanári minősége ?	Szak- tárgyai ?	Hány év óta mű- ködik mint tanár			Ez évben mit tanított, mely osztá- lyokban, hány órá- ban ?	Heti óraszám	Jegyzet
			nyilvá- nos iskola- ban ?	ál- közép- iskola- ban ?	intéze- tünk- nél ?			
1.	Rodt Lajos igazgató	Német Latin	23 év óta	23 év óta	3 év óta	Latin V. VI. VII.	10	Az intézeti Segély- egyesület elnöke
2.	Ágh Lajos dr. r. tanár	Magyar Német	31 év óta	23 év óta	17 év óta	Magyar IV. V. VI. VII. VIII. Német IV.	18	A IV. o. főnöke, a IV. oszt. ifjúsági könyvtár őre, a Segélyegyesület jegyzője.
3.	Barta Miksa r. tanár	Matem. Fizika	14 év óta	14 év óta	13 1/2 év óta	Matematika IV VI. VII. Fizika III VII. VIII.	20	A VI. o. főnöke, a fizikai szertár őre, Segélyegye- sület pénztárosa.
4.	Faragó József r. tanár	Matematika Fizika Ábr. geom.	23 év óta	23 év óta	21 év óta	Matematika II. VII. Ábr. geom. VI. VII. VIII. Német III. A	19	A tanári könyvtár és geom. szertár őre.
5.	Gerő Árpád r. tanár	Természetr. Vegyten	12 év óta	8 év óta	8 év óta	Földrajz I. A B Természetr. II. VI. Vegyten V. Bölcsészet VIII. Számítan I. A	20	Az V. o. főnöke, a természetr. és tornaszertár őre.
6.	Gyertyánfy Ernő r. tanár	Matematika Fizika	15 év óta	15 év óta	1 év óta	Magyar I. B. Német I. B. Matematika I. B, III. V. Rajz I. B)	21	Az I. B. osztály főnöke. Értekez- leti jegyző.
7.	Harsányi Lajos r. tanár	Matematika Fizika	10 év óta	9 év óta	8 év óta		—	1916. január 15. óta katona.
8.	Horvát Rezső r. tanár	Német Francia Latin	32 év óta	26 év óta	23 év óta	Német V. VI. VII. VIII. Francia VII. VIII. Latin VIII. Szépirás II.	19	A VIII. o. főnöke, a Segélyegyesü- let könyvtárosa
9.	Káth József óraadó ének- tanító	Ének	17 év óta	—	1 év óta	Ének I—VIII.	6	Elemi iskolai taní- tó. A kath. tanu- lókat az egyházi énekekre is tanította heti 1 órában.

Sorszám	A tanár neve és tanári minősége?	Szak- tárgyi?	Hány év óta mű- ködik mint tanár			Ez évben mit tanított, mely osztá- lyokban, hány órá- ban?	Heti óraszám	Jegyzet
			nyilván- os- iskolá- ban?	áll. közép- iskolá- ban?	intéze- tünk- nél?			
10.	Kovács Péter róm. kath. hitoktató	Vallástan	8 év óta	8 év óta	5 év óta	Vallástan I—VIII. Exhortáció I—VIII.	17	
11.	Lantos Jakab izr. hitoktató	Vallástan	13 év óta	4 év óta	4 év óta	Vallástan I—IV.	4	Elemi iskolai ta- nító
12.	Lauringer Ernő r. tanár	Történelem Földrajz	12 év óta	11 év óta	6 év óta	Történelem V. VI VIII Magyar II. Német II.	19	A II. o. főnöke, a történelem, földrajz és régiségtár szer- tárának valamint II o. ifj. könyvt. öre Értekezleti jegyző.
13.	Menyhárd Frigyes ev. hitoktató	Vallástan	25 év óta	25 év óta	16 év óta	Vallástan I—VIII	8	Sopron szab. kir. város ev. lelkesze
14.	Merényi Gábor r. tanár	Matematika Ábr. geom.	5 év óta	5 év óta	5 év óta		—	A háború kezdete óta katonai szol- gálatot teljesít.
15.	Müller József dr. r. tanár	Magyar Német	16 év óta	14 év óta	14 év óta		—	A háború kezdete óta katonai szol- gálatot teljesít
16.	Német Vilmos r. tanár	Természetr. Vegyten	13 év óta	13 év óta	11 év óta	Vegyten VI VII. Fizika IV. R. geom. I A Természetr. I. A, B, V. Földrajz II.	20	opron város vegy- vizsgáló állomá- sának v. zetője. A vegytani szer- tár öre. Értekezleti jegyző
17.	Pollá Miksa dr. izr. hitoktató	Vallástan	23 év óta	23 év óta	23 év óta	Vallástan V—VIII	4	Sopron szab. kir. város rabbija.
18.	Révész János r. tornatanár	Torna	6 $\frac{1}{2}$ év óta	6 $\frac{1}{2}$ év óta	6 $\frac{1}{2}$ év óta		—	A háború kezdete óta a harctéren van.
19.	Seemann Kálmán r. tanár	Szabadk. r. Rajz geom.	32 év óta	32 év óta	22 év óta	Szabadk. rajz III—VIII. Rajz. geom. II. III IV.	20	A szabadkézi rajz- szertár öre.
20.	Simkó Gyula dr. r. tanár	Történelem Földrajz	6 év óta	6 év óta	5 év óta	Történelem III, IV, VII. Földrajz III. Magyar I. A Német I. A Szépirás I. A	20	A III. o. főnöke a III V. VIII. o. ifj. könyvtár öre.

Sorszám	A tanár neve és tanári minősége?	Szak- tárgyai?	Hány év óta mű- ködik mint tanár			Ez évben mit tanított, mely osztályokban, hány órában?	Heti óraszám	Jegyzet
			nyilvános iskolában?	áll. középiskolában?	intézetünk-nél?			
21.	Stodolni Gyula dr. r. tanár	Magyar Német	16 év óta	16 év óta	16 év óta		—	A háború kezdete óta a harctéren van.
22.	Strauch Jenő r. tanár	Magyar Német	15 év óta	15 év óta	15 év óta		—	1915. évi március hó 15 óta a harctéren van.
23.	Szlivási Gyula dr. egészségtan- tanár	Egészségtan	—	—	1 év óta	Egészségtan VII.	2	Iskolaorvos
24.	Vendi Aladár r. tanár	Magyar Francia	32 év óta	22 év óta	22 év óta	Magyar III. Francia III. IV. V. VI.	20	Az ének- és zene- szertár őre.

Szolga személyzet.

1. Kertész József rendes szolga. Szolgál 18 év óta.
2. Horváth Károly rendes szolga. Szolgál 5 év óta. (1915. március óta katona.)
3. Backler István havibéres kisegítő szolga. Szolgál 1915. évi november hó 15. óta.

VII.

Adatok az intézet történeléhez.

A) Az intézet állapota.

1. *Személyváltozások a tanári karban.* Intézetünk tanári testülete az 1916—17. tanévben 18 tagból állott: 1 igazgató, 11 rendes tanár, 4 hitoktató, 1 egészségtan-tanár és 1 énektanító. 6 intézeti tanerő e tanévben is teljesített katonai szolgálatot, 1 (helyettes tanár) pedig a soproni áll. felsőbb leányiskolához osztatott be az 1916—17. tanév tartamára.

Az 1915—16. tanévhez képest változás annyiban állott be a tanári testületben, amennyiben intézetünk egyik legrégibb, leghasznavehetőbb és legszorgalmasabb tagja, Török Mihály tanár, f. évi március hó 31-én meghalt és Schügerl Miklós győri áll. főreáliskolai h. tanár intézetünkhöz helyeztetett át. Utóbbi ideiglenesen a soproni áll. felsőbb leányiskolához osztatván be, helyette Gyertyánffy Ernő brassó (menekült) áll. főreáliskolai tanár nyert egyévi alkalmazást intézetünknel. A nyugalomba vonult dr. Leszner Rudolf egészségтантанár helyébe dr. Szilvási Gyula alkalmaztatott intézetünknel mint iskolaorvos és egészségтантанár. A 2 év előtt elhalt Valker István énektanító örökébe pedig Káth József helybeli róm. kath. elemi iskolai tanító lépett.

Hogy milyen munkaerőt veszített intézetünk Török Mihály kartársban és hogy milyen pótolhatatlan űrt hagyott maga után, annak illusztrálására ideiktatom tankerületi kir. főigazgatónk részvétíratát, mely így szól:

„Amitől nemcsak szerető családja, hanem látva rajta a hatalmas erejét sorvasztó kórnak pusztításait mindannyian aggódva féltünk, Istennek kifürkészhetetlen intézkedéséből bekövetkezett.

Kidőlt az élők sorából az a tanár, akinek szünetet nem ismerő munkaszeretete és bírása, időt és fáradságot nem kimélő, odaadó búzgósága, az intézet hivatalos ügyeinek elintézésében ritka pontossággal, jártassággal és kitartással végzett segítő tevékenysége, kiváló szakképzettsége, kartársi meleg érzülete és az ifjúság iránt mindenkor tanúsított atyai szeretete a lelkiismeretes és hivatása becsülésétől áthatott tanárnak mintaképül szolgál!

Évek hosszú során át tanuja voltam törhetetlen kötelességtudásának, az intézet felvirágzá árá irányított nemes törekvéseinek, miért is teljes mértékben méltányolni és átérezni tudom az igen tisztelt tanári testületnek mély fájdalmát, amelyet halála okozott s amelyben a legőszintébb érzelmekkel osztozom, az igen tisztelt tanári testülettel együtt híven őrizve szívemben a boldogultnak emlékét azzal a kegyeletes tisztelettel, amelyet hosszú tanári pályáján kifejtett példásé s áldásos munkássága megérdemel. Béke poraira!"

Intézetünk a halott emlékéhez méltó módon adott kifejezést részvétének és az ifjúsággal együtt testületileg vett részt a temetésen. A megboldogult kartárs szelleme mindig közöttünk fog élni és emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

2. *Személyváltások a szolgaszemélyzetben.* Kertész József rendes iskolaszolgán kívül a hadbavonult Horváth Károly rendes iskolaszolga helyett ez évben is Backler István kisegítő havibéres szolga végezte a másodszolgai teendőket. A fahordással és fűtéssel kapcsolatos szolgai teendőket pedig előbb egy Németh István, utóbb pedig Salvy János nevű második kisegítő szolga végezte a tél folyamán.

3. *Felszerelés és egyéb szükségletek.* Tanszereinket és könyvtárainkat az elmúlt évben a rendes tanszerátalányból és a tanulóktól szedett ifjúsági könyvtári díjakból, valamint ajándékozás útján gyarapítottuk. A fűtő anyagot a fennálló szerződés értelmében Sopron szab. kir. város szolgáltatta, házi és irodai szükségleteinket pedig az évi rendes háziátalányból fedeztük.

Intézeti felszereléseink és könyvtáraink ez évi gyarapodásáról, valamint az összes felszerelések vagyoni álladékaról Értesítőnk külön fejezetben számol be.

b) Az intézet működése.

1. *Nevelés.* Intézetünk a főszólyt a nevelésre fektette és mindennek előtt azt követelte a tanuló ifjúságtól, hogy vallásos, hazafias, tisztességtudó, alázatos, szerény, őszinte és engedelmeskedő legyen. E tekintetben összhang volt a tanári kar felfogásában, eljárásában és elbírálásában. A fegyelmezésben nem a büntetés, hanem a javítás volt vezérelvünk. Fokozatos büntetés mindössze 40 esetben volt. I-ső fokú büntetés volt 27, II-ik fokú büntetés 22, III-ik fokú büntetés 8 és IV-ik fokú büntetés 3 esetben, ennél szigorúbb büntetés alkalmazására nem került a sor. Általában ez évben is mondhatni ifjúságunk túlnyomó részéről, hogy tisztesség- és illemtudó. A múlt évhez viszonyítva a fegyelem tekintetében bizonyos lázulás — a szabadságérzet bizonyos túltengése — volt észlelhető, mit a tanári kar inkább a viszonyok rendkívüliségének (sorozásoknak, bevonulásoknak stb.) volt hajlandó tulajdonítani és ennél fogva ilyen szempontból bírált is el.

Magaviselet tekintetében az eredmény a tanév végén jónak volt mondható, amennyiben az elbírált 321 rendes tanuló közül jó magaviseleti jegyet nyert 272 (84·6%), szabályszerű magaviseleti jegyet 46 (14·4%), ennél rosszabb jegyet pedig 3 (1%) .

Vallási kötelességét minden felekezetű tanuló teljesítette és a megszabott vallásos gyakorlatokat saját hitoktatója utmutatása szerint végezte minden tanuló.

A róm. kath. tanulók minden vásár- és ünnepnapon szent misét és azonkívül vasárnap szentbeszédet is hallgattak. Az iskolai év folyamán összesen négyszer járultak a szent gyónáshoz és áldozáshoz.

A más felekezetű tanulók is felekezetük lelkészének és hitoktatójának utasítása szerint jártak el vallási kötelességeik teljesítésében.

A hittani vizsgálatokat a püspöki biztos, illetőleg egyházi megbízottak jelenlétében és elnöklése alatt tartottuk meg.

2. *Oktatás.* Intézetünk tanulmányi állapota szintén jónak volt mondható, amennyiben az osztályvizsgálatot tett 359 tanuló közül megfelelt 286 (79·9%), meg nem felelt 72 (20·1%). Jelesrendű lett 22 (6%), jórendű 71 (19%), elégségesrendű 193 (53·8%). Egy tárgyból megbukott 37 (10·4%), két tárgyból 22 (6·2%) és több tárgyból 13 (3·6%) tanuló.

E jó eredmény elérésében a komoly munkán és a kötelesség pontos teljesítésén, valamint a tanulók kellő szorgalmán kívül nagy része volt annak a körülménynek is, hogy a lefolyt tanév különleges viszonyaira való tekintettel enyhébb mértéket is alkalmaztunk.

Az igazgató gyakrabban látogatta az előadásokat, átvizsgálta az osztálynaplókat, az írásbeli dolgozatokat és rajzokat.

Az osztályfők is látogatták osztályaikat és a szak- és osztálytanárok is hospitáltak egymás óráin.

A rendkívüli tárgyak tanítása — a latin és egészségtan kivételével — az egész tanéven át szünetelt, úgyszintén szünetelt az egyes ifjúsági körök működése, valamint a rendes tantárgyak tanítása közül a torna-tanítás is.

3. *Egészségügy.* A tanuló ifjúság egészségi állapota a lefolyt tanévben is eléggé megnyugtatónak volt mondható. Enyhébb természetű megbetegedés volt 520, súlyosabb, de nem fertőző 30 és fertőző 14 esetben. Haláleset, sajnos, 4 ízben fordult elő. Az egészségi állapotra vonatkozólag az intézet iskolaorvosa a következőkben adta elő évvégi jelentését:

Jelentés a soproni áll. főreáliskola egészségi állapotáról az 1916/17. tanévben.

A soproni állami főreáliskolában az egészségi állapot az 1916/17. tanévben általában véve kedvező volt. Ebben az évben is az intézeti épület egy része, nevezetesen a földszint, a tornacsarnok és az I. emelet egy része, a katonai tartalék-kórház céljaira volt lefoglalva. Megfelelő intézkedések

történtek azonban az iránt, hogy a tanulók a katonáktól, jóllehet azok között fertőző megbetegedés nem fordult elő, el legyenek különítve. Szigorú gond fordítottatott a hygienikus követelményekre: a tisztaságra, megfelelő szellőztetésre és az illemhelyek és folyosók tisztántartására stb.

A városban az idén nagyobb mérvű járványos megbetegedések nem fordultak elő és így az intézet ifjúsága között sem. A tanulók között előfordult kisebb betegeskedések enyhébb természetűek voltak.

Sajnos, a tornaterem az idén is a katonák céljaira volt lefoglalva és ez a tanulókra nézve hátrányos, mivel évek óta nélkülözik a testet edző és fejlesztő tornázást.

Az intézeti ifjúságot a tanév elején és a tanév folyamán ismételtén megvizsgáltam és azt tapasztaltam, hogy a tanulók testi fejlődése és egészségi állapota mindvégig kedvező volt.

Dr. Szilvási Gyula,
isk. orvos és egészségintanára

4. *Vizsgálatok.* A hadbavonuló (részint 1898., részint 1899. évfolyamú) VI. és VII. oszt. tanulók osztályvizsgálat nélkül kapták meg évvégi bizonyítványukat, a VIII. osztályú tanulók pedig osztályvizsga alapján. A többi — nem katona — tanuló egy min. rendelet értelmében egy heti összefoglaló befejező ismételten alapján jutott május hó 26.-án (illetve június hó 15.-én) osztálybizonyítványához.

A hadbavonuló végzett VIII. oszt. tanulók részére rendkívüli időben (febr. 28.-án) és rendkívüli módon (írásbeli vizsgálat nélkül) tartatott a szóbeli érettségi vizsgálat, úgyszintén a hadbavonuló, végzett VII. osztályú tanulók részére is (április 16.-án), a 6 heti VIII. oszt. tanfolyam után.

A rendes érettségi vizsgálatok írásbeli része május hó 14., 15. és 16.-án folyt le, a szóbeli része pedig május hó 29.-én.

Mind a három érettségi vizsgálat alkalmával az intézeti igazgató elnökölt mint megbízott elnök.

A rendes magánvizsgálatok június hó 11. és 12. napján tartattak meg, a katonai szolgálatot teljesítők magánvizsgálatai pedig a tanév folyamán a jelentkezések sorrendjében, különböző időkben folytak.

Az érettségi vizsgálatok eredményéről Értesítőnk külön fejezete számol be részletesebben.

5. *Segélyezés és jutalmazás.* Iskolai szükségleteiket fedezni képtelen tanulók támogatására, valamint a kiváló előmenetel és magaviselet jutalmazására fordított anyagi eszközeink többféle forrásból eredtek, u. m. a tandíjelengedés kedvezményéből, az intézeti Segélyegyesület, valamint Utazási és Kirándulási alap segélyeiből, végre az intézethez kötött nem saját és saját ösztöndíjalapítványokból és pénzbeli jutalmazásokból.

a) Tandíjkedvezmény.

Tandíjmentesek voltak a lefolyt tanév végén:

A tanuló neve	Egész vagy fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma	A tanuló neve	Egész vagy fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kelte és száma
I. a) osztály.			Sbarcea Tivadar*)	egész	1955-48-1916.m.
Baumann Ferenc*)	fél	580-1916-ig	Scheiber Kálmán	"	92-1915-ig
Berczeller Pál*)	"	580-1916-ig	Visnya Sándor	"	697-1914-ig
Bozó Aladár	"	580-1916-ig	Wallner Lajos	"	92-1915-ig
Greilinger Rezső	egész	79-1917-ig	Wrana Gyula	"	92-1915-ig
Karner Ödön	fél	580-1916-ig	IV. osztály.		
Mascher József	egész	580-1916-ig	Ágh Tibor	egész	490-1913-ig
Német Gábor	"	580-1916-ig	Baumann József	"	92-1915-ig
Preisz Guidó	fél	79-1917-ig	Becht Kálmán	"	92-1915-ig
Roisz Vilmos	"	79-1917-ig	Blum Alfréd	"	90-1914-ig
I. b) osztály.			Brüstl Ferenc	"	490-1913-ig
Bognár B. György	egész	79-1917-ig	Deutsch Oszkár	"	490-1913-ig
Friedmann Ernő	fél	580-1916-ig	Dreiszigler Nándor	"	15-1915. szombathelyi áll. für.
Neubauer Károly	egész	580-1916-ig	Fürst Imre	"	90-1914-ig
Rátz Samu	"	79-1917-ig	Greilinger Ernő	"	90-1914-ig
Strauber Miklós	"	580-1916-ig	Heller Albert	fél	96-1916-ig
Szabó Oszkár	"	580-1916-ig	Karner Lajos	"	580-1916-ig
Vasiček Ferenc*)	fél	580-1916-ig	Kovács Gusztáv	egész	90-1914-ig
II. osztály.			Vass Gyula	"	90-1914-ig
Bognár Károly	egész	462-1915-ig	V. osztály.		
Farkas József*)	"	580-1916-ig	Ambrus János	egész	106-1913-ig
Fuchs Pál	"	462-1915-ig	Berceller Rikárd	fél	580-1916-ig
Greilinger Viktor	"	96-1916-ig	Hacker Bódog	egész	106-1913-ig
Grosz Ernő	"	462-1915-ig	Heller Leó	"	106-1913-ig
Kánai Sándor	"	96-1916-ig	Kohn Hugó	"	697-1914-ig
Kiss Imre*)	"	79-1917-ig	Menyhárd István	"	106-1913-ig
Lantos Tivadar	"	462-1915-ig	Neubauer János	"	490-1913-ig
Menyhárd Pál	fél	580-1916-ig	Neumann M. ksa	"	490-1913-ig
Preisz Egon*) †	egész	79-1917-ig	Neumann Nánbor	"	490-1913-ig
Rajkai Pál	"	96-1916-ig	Paulesich Konrád	"	106-1913-ig
Ritter Ödön	"	462-1915-ig	Pollák Zsigmond	"	90-1914-ig
Sebeszta Ottokár	"	96-1916-ig	Rajkai László	"	106-1913-ig
Ziermann József	"	462-1916-ig	Riesz Gyula mt.)*	"	37881-1916. min.
III. osztály.			Simon Vilmos	fél	462-1915-ig
Baumann Bé'a	egész	580-1915-ig	Tauber Ernő*)	egész	90-1914-ig
Berczeller Árpád	"	92-1916-ig	Trogmayer Gyula	"	106-1913-ig
Bognár Tibor	"	697-1914-ig	Ziermann Sándor	"	580-1916-ig
Csizmadia Árpád	"	697-1914-ig	VI. osztály.		
Galambos Pál	fél	462-1915-ig	Baumann Jerő	fél	697-1914-ig
Hacker Ferenc	"	697-1914-ig	Fürst Dezső	egész	535-1911-ig
Hatvan-Jetel Egon	egész	697-1914-ig	Kolláentz Ernő	"	535-1911-ig
Kertész Artúr	"	697-1914-ig	Krug Lajos	"	580-1912-ig
Kohn Leó	"	580-1916-ig	Riesz Gyula mt.)*	"	37881-1916. min.
			Tóth Ernő	"	697-1914-ig

A tanuló neve	egész vagy fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kezdete és száma	A tanuló neve	egész vagy fél tandíjmentes	A tandíjmentesség kezdete és száma
Tóth Ferenc Török Gyula Varga Gábor Varga János	egész fél egész "	105-1912-ig 105-1912-ig 5 0-1912-ig 105-1912-ig	VIII. osztály. Bizoboháty Róbert Deutsch Béla Geleji Sándor Crosz Viktor Kohn Lipót Révész Mór	egész fél egész " "	462-1905-ig 92-1915-ig 462-1909-ig 452-1909-ig 535-1911-ig 462-1909-ig
VII. osztály. Hoffmann Sándor Kertész István Steclker Sándor	fél egész "	462-1915-ig 426-1910-ig 79-1917-ig	A *)-gal jelöltek tandíjmentességüket a tanév végével elvesztették.		

b) A soproni állami főreáliskola Segélyegyesülete.

Mint az előző években, úgy a jelen (1916/17) tanévben is folytatta Segélyegyesületünk áldásos működését.

A Segélyegyesület és a Betegszoba alap ügyeinek elintézése érdekében a jelen tanévben is tartottunk gyűlést, mely alkalommal az Elnök a választmánnyal együtt a folyó ügyeket tárgyalta. A pénztárvizsgálók a számadásokat valamint a Safe-Depositban és a Soproni Takarékpénztárban elhelyezett tőkéket megvizsgálván, mindent rendben találtak.

A Beteg-szoba alapítvány ügye is végre elintézésre nyert. Ennek tárgyalása még 1912. X/14-én kezdődött és csak 1916. VI/15-én nyert miniszteri jóváhagyással befejezést. Az alapítványról szóló alapítólevél négy példányban őriztetik.

Az előző tanévekben szokásban volt karácsonyi gyűjtések a jelen 1916/17. évben is elmaradtak, mivel nem akartuk ezekkel is megterhelni a szülőket, akiket sok egyéb, katonai és más célokra való gyűjtés már ugyis annyira igénybe vett.

A közgyűlésen elnök kegyelettel megemlékezett szeretett királyunk: I. Ferenc József Öfelségének haláláról, aki Segélyegyesületünknek 1884. óta alapító tagja volt.

A jelen tanítási évben 682 korona (+38 K Schreiner és Club-féle ösztöndíj) került a szegénysorsú tanulók között segélyképen kiosztásra. A pályázó 40 tanuló közül a következők részesültek segélyezésben:

I. a osztályból: Greilinger Rezső 12 K, Mascher József 24 K, Muhr András 24 K, Neubauer József 12 K, Schmidt Ferenc 12 K, Wolf Gyula 12 K.

I. b osztályból: Bognár B. György 12 K, Hernitz István 24 K, Kroyherr Ferenc 12 K, Rátz Samu 24 K, Sternfeld Ernő 18 K, Strauber Miklós 24 K, Szabó Oszkár 24 K, Vasicek Ferenc 12 K, Weinzöttl Béla 12 K.

II. osztály: Bognár Károly 12 K, Greilinger Viktor 12 K, Kiss Imre 24 K, Koppel Konrád 12 K.

III. osztály : Bösze István 24 K, Emmerling Ferenc 24 K, Jurek Aurél 12 K, Kertész Artur 18 K.

IV. osztály: Deutsch Oszkár 24 K, Fürst Imre 12 K, Kovalovszky János 24 K, Nagy József 12 K.

V. osztály: Bozi József 12 K, Kohn Hugó 12 K, Neubauer Jenő 24 K, Paulesich Konrád 5 K (+19 K Club Anglo-féle ösztöndíj), Rajkai László 24 K.

VI. osztály: Fürst Dezső 24 K, Jurek Jenő 12 K, Kollwentz Ernő 5 K (+ 19 K Schreiner-féle ösztöndíj), Tóth Ferenc 24 K, Zsirai Mihály 24 K.

VII. osztály: Kertész István 24 K, Steckler Sándor 24 K.

A Segélyegyesület kölcsönkönyvtára évről-évre gyarapszik, amennyiben a lefolyt tanévben szintén nagyobb összeget fordítottunk e célra, de még így is nehezen tudjuk szegény tanulóink könyvszükségletét kielégíteni. Ismételve kérjük a vagyonosabb szülőket, hogy tanuló fiaik elhasznált könyveit adományozzák Segélyegyesületünknek, hogy azokat a következő tanév elején a szegényebb sorsúak között kioszthassuk.

Hálás köszönetet mondunk ez úton is Hackstock Károly és Karner Lajos úrakkal a Segélyegyesületnek tett adományukért. Az előbbi 100 koronát, az utóbbi 46 koronát volt szíves adományozni.

Köszönetet mondunk a Soproni Takarékpénztár nagyérdemű vezetőségének is, amely a Segélyegyesület és a Betegszoba alap alapítvány javára a szokásos 25—25 koronát az idén is szíves volt intézetünknek kiutalványozni.

Sopron, 1917. évi június hó 15.-én.

Rodt Lajos,

a soproni m. kir. áll. főreáliskola
Segélyegyesületének elnöke.

Dr. Ágh Lajos,

a soproni m. kir. áll. főreáliskola
Segélyegyesületének jegyzője.

Számadás

a soproni m. kir. állami főreáliskolai Segélyegyesület bevételeiről
és kiadásairól az 1916/17. tanévben.

Fő- szám		BEVÉTEL		KIADÁS	
		K	f	K	f
1	Értékpapírok jövedelme	1891			
2	Készpénz kamatja	17	26		
3	Rendes tagok díja	145			
4	Karner Lajos úr adománya	46			
5	Hackstock Lajos úr adománya	100			
6	A Soproni Takarékpénztár adománya . .	25			
7	Egy reáliskolai tanuló adom. (talált pénz)	20			
8	Kivét a Soproni Takarékpénztár 31241., 33195. és 32675. sz. könyvből	599	50		
1	Tankönyvekre és azok bekötésére			170	63
	Tanulók segélyezése			739	20
	Szolga díjazása			20	
	Safe deposit díja 1917. IV. 3. — 1918. IV. 3			24	
	Értékpapírok vétele			1293	68
	A 31241., 33195. és 32673. számú betét- könyvekbe elhelyezett			596	25
Összesen		2843	75	2843	76
A Segélyegyesület vagyoni állása:					
1	5 drb 1000 frt.-os földteherment. kötvény	10000			
2	3 " 500 " " " "	3000			
3	7 " 100 " " " "	1400			
4	3 " 100 " Tisza szab. " "	600			
5	26 drb 1000 K-s 4%-os m. kir. jár. kötv.	26000			
6	2 drb 500 K-s 4%-os m. kir. jár. kötvény	1000			
7	1 " 200 " " " " "	200			
8	1 " 100 " " " " "	100			
9	2 " 1000 " 6%-os " " "	2000			
10	15 " 100 " " " " "	1500			
11	3 " 50 " " " " "	150			
12	2 " 100 " 5 1/2 % " " "	200			
13	Schreiner Ernő alaphoz tartozik 1 drb 400 K-s kötményezett 4%-os korona járadék kötvény	400			
Átvitel		46550			

Folyó- szám		BEVÉTEL		KIADÁS	
		K	f	K	f
	Áthozat	46550			
14	1 drb 50 K-s 6 ⁰ / ₀ -os kötvény	50			
	Club-Anglo Français alaphoz tartozik 1 drb				
	400 K-s kötményezett 4 ⁰ / ₀ -os korona				
	járadék kötvény	400			
15	1 drb 50 K-s 6 ⁰ / ₀ -os járadék	50			
	Soproni Takarékpénztár 33195. sz. köny-				
	vében elhelyezve	263	69		
16	Soproni Takarékpénztár 32675. sz. köny-				
	vében elhelyezve	21	31		
17	Soproni Takarékpénztár 31241. sz. köny-				
	vében elhelyezve	44	44		
	Összesen	47379	44		

Számadás

a főreáliskolai „Betegszoba“-alap vagyonáról.

Folyó- szám		BEVÉTEL		KIADÁS	
		K	f	K	f
	Értékpapírok kamatja	15	59		
	Készpénz kamatja	438			
	Soproni Takarékpénztár adománya . . .	25			
	Kivét a Soproni Tkptár 32495. sz. könyvéből	419	60		
	A Soproni Tkptár 32495. sz. könyvébe			125	59
	Értékpapir vétele			672	60
	Egy beteg tanuló segélyezése			100	
	Összesen	898	19	898	19
	A „Betegszoba“-alap vagyoni állása.				
	Alaptőke kötm. papirokban	9400			
	14 drb 100 K-s 6 ⁰ / ₀ -os hadikötvény . .	1400			
	3 „ 100 „ 5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -os „	200			
	Soproni Tkptár 32495. sz. betétkönyvében	82	59		
	Összesen	11082	59		

Sopron, 1917. évi június hó 30-án.

Rodt Lajos, elnök.

Barta Miksa, pénztáros.

Segélyegyesületi könyvtár.

A könyvtárt használta 132 tanuló. A használt tankönyvek száma: 870 kötet. Szaporodás, a) vétel útján 40 kötet 110 kor. 43 f. árban; b) ajándék útján 122 kötet.

Adományozók:

Kojanitz Albin magántanuló		8 kötet
Balhauser Adorján katona †		5 „
Brzoboháty Róbert VIII. oszt. tanuló		6 „
Cristea Gábor	VIII. „ „	3 „
Geleji Sándor	VIII. „ „	4 „
Karpellus Rikárd	VIII. „ „	1 „
Krausz Pál	VIII. „ „	9 „
Goldschmied Ervin	VI. „ „	7 „
Bozi József	V. „ „	4 „
Böröc Antal	V. „ „	6 „
Fink Elek	V. „ „	1 „
Kroyherr Ferenc	I. „ „	7 „
Meller Pál	V. „ „	3 „
Menyhárd István	V. „ „	1 „
Mózes János	V. „ „	3 „
Neumann Mikza	V. „ „	6 „
Neumann Nándor	V. „ „	5 „
Pollák Frigyes	V. „ „	5 „
Rácz József	V. „ „	2 „
Nagy József	IV. „ „	5 „
Kohn Leó	III. „ „	1 „
Visnya Sándor	III. „ „	2 „
Galatik Mátyás	II. „ „	2 „
Mandl Zoltán	II. „ „	5 „
Menyhárd Pál	II. „ „	3 „
Masznák Győző	II. „ „	2 „
Ritter Ödön	II. „ „	5 „
Steiner Károly	II. „ „	4 „
Stricker Imre	II. „ „	4 „
Töpler Ervin	II. „ „	1 „
Varga László	II. „ „	2 „

Fogadják a nemesszívü adakozók az egyesület legforróbb köszönetét!
Sopron, 1917. évi junius hó 30-án.

Rodt Lajos,
a Segélyegyesület elnöke.

Horvát Rezső,
a segélyegyesületi könyvtár őre.

c) Utazási- és kirándulási segély-alap.

Ezen alapból a lefolyt tanévben 1 tanuló segélyezésére 30 K-t fordítottunk, 6 tanulónak tandíj kifizetésére összesen 120 koronát adományoztunk és kirándulások alkalmából 3 tanulónak összesen 12 K 30 fillér segélyt jutattunk. E segélyalap vagyona jelenleg 1225 K 11 fillér, mely összegből 1050 K 6⁰/₁₀ hadikölcsönkötvényekbe van fektetve, 175 K 11 f pedig a Soproni Takarékpénztárba van elhelyezve.

d) Az intézethez kötött nem saját alapítványok.

1.	<table><tr><td>Az alapítvány folyószáma 1.</td><td>„ROSENFELD JAKAB-féle alapítvány.“</td></tr></table>	Az alapítvány folyószáma 1.	„ROSENFELD JAKAB-féle alapítvány.“
Az alapítvány folyószáma 1.	„ROSENFELD JAKAB-féle alapítvány.“		

Az alapítólevél kelt Sopronban, 1873. évi január hó 10-én; jóváhagyott a nm. VKM. 1873. évi március hó 31-én kelt 4471. számú rendeletével.

Eredeti tőkéje 10000 korona, melyet az alapítvány adományozója Rosenfeld, szül. Eidlitz Katalin a soproni izraelita hitközségnek templom- és iskolaépítési célokra adott át és melyet annak telkére és házaira jelzálogilag bekebeleztetett. A tőkének 5⁰/₁₀-os kamatait az izraelita hitközség évenként kétszer, október és április hó 1.-én, szolgáltatja be Sopron szab. kir. város pénztárába. A kamatokból két, egyenként 250—250 koronás ösztöndíj létesült a soproni állami főreáliskola két szegénysorsú, jó előmenetelű és jó magaviseletű tanulója számára. Az egyiket izraelita vallású, ha lehet az alapítónak vagy férjének rokonságából származó, ilyennek híján pedig más izraelita tanuló, a másikat felekezetre való tekintet nélkül más arra méltó tanuló nyerheti el.

Feltételek:

1. Szegénység.
2. Jó előmenetel, jó erkölcs és szorgalom.

Az ösztöndíj élvezete 1 évig tart.

Az adományozási jog Sopron szab. kir. város Tanácsát illeti, mely az alapot egyúttal kezeli is.

A soproni izr. hitközség mindaddig tarthatja meg a tőkét, míg az említett telkén álló épületek iskolai és templomi célokra szolgálnak.

A lefolyt tanévben az egyik 250 K-s ösztöndíjat Sopron szab. kir. város Tanácsának 1917. évi január hó 26-án kelt 688. számú határozata alapján Hacker Bódog V. oszt. tanuló, a másik 250 K-ás ösztöndíjat ugyanezen határozat alapján Greilinger Ernő IV. oszt. tanuló élvezte.

2.

Az alapítvány
folyószáma :
2.

**„ROSENFELD KATALIN-féle
alapítvány.”**

Az alapítólevél kelt Sopronban 1872. évi február hó 18.-án.

Eredeti tőkéje 10,000 korona. Az alapítólevél ugyanúgy szól, mint a „Rosenfeld Jakab-féle alapítvány” alapítólevele.

A lefolyt tanévben az egyik 250 koronás ösztöndíjat Sopron szab. kir. város Tanácsának 1917. évi január hó 26-án kelt 688. számú határozata alapján Berczeller Árpád III. oszt. tanuló, a másik 250 koronás ösztöndíjat ugyanezen határozat alapján Wrana Gyula III. oszt. tanuló élvezte.

3.

Az alapítvány
folyószáma :
3.

**Sopronvárosi főreáltanodai
ösztöndíj-alapítvány.**

Az alapítólevél kelt Budapesten, 1874. évi március hó 23. napján. Jóváhagyatott a nm. VKM. 1874. évi március hó 23.-án kelt 7457. számú rendeletével.

Eredeti tőkéje, melyet egy magát megnevezni nem akaró emberbarát Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi Miniszter kezeihez juttatott, 6000 korona.

Ezen alapítványi tőkét a m. kir. állampénztár magyar Földtehermentesítési kötvényekben kötötte le és maga kezeli.

A kamatokból egy 300 koronás ösztöndíj létesült. Az ezen felül való kamatmaradvány mindaddig csatoltatik a tőkéhez, míg az egy másik, kisebb ösztöndíj alakítására elégséges tőkét nem tömörít.

Az ösztöndíjat a soproni állami főreáliskolába járó, Sopron városi születésű tanuló nyerheti el valláskülönbség nélkül. Az ösztöndíjat a két félév végén két részletben veheti fel az illető tanuló.

Feltételek:

1. Szegénység.

2. Jeles előmenetel jó erkölcs, szorgalom és a magyar nyelv bírása.

Az ösztöndíj élvezete addig tart, míg az ösztöndíjas ezen intézetnek nyilvános rendes tanulója és a feltételeknek megfelel.

Az ösztöndíj adományozója a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter hármaskijelölés alapján, melyet a soproni áll. főreáliskola tanártestülete és Sopron szab. kir. város polgármestere terjesztenek a Miniszter elé.

Minthogy ezen alapítvány évi jövedelmei az 1914. évi december hóban már 866 korona 32 fillérre rugtak és ezen összeggel szemben mindössze 335 korona kiadás állott, a nm. VKM. 1914. évi december hó 22-én kelt

158367. sz. rendeletével a jövedelem terhére egy második, ugyancsak 300 koronás ösztöndíj-állomást rendszeresített. Ez ösztöndíj elnyerésének feltételei: 1. Soproni születés. 2. Bebizonyított szegénység. 3. Jeles előmenetel és jó magaviselet. 4. A soproni áll. főreáliskola látogatása. 5. A tanári kar és a soproni polgármester ajánlása ugyanoly módon, mint az I. számú ösztöndíj-állomásnál. Amennyiben soproni születésű jeles előmenetelű tanulók nem pályáznának, soproni születésű nem jeles, de legalább jó előmenetelű, vagy nem soproni születésű, jeles rendű reáliskolai tanulók is hozhatók javaslatba; az ily tanulók azonban az ösztöndíjat csak évről-évre kaphatják és mihelyt az összes feltételeknek megfelelő tanuló jelentkezik, ez a II. ösztöndíj-állomás pályázat alá bocsátandó. Megfelelő igényjogosult nem létében az ösztöndíj élvezetében mindaddig megmarad, míg legalább általános jó osztályzatot és jó magaviseletet mutat fel. Ez esetben az ösztöndíj élvezetében évről-évre való megerősítés joga a tankerületi kir. főigazgatót illeti meg.

A lefolyt tanévben az I. sz. 300 koronás ösztöndíjat a nm. VKM. 1914. évi december hó 5-én kelt 155012 sz. rendelete folytán Ágh Tibor IV. oszt. tanuló, a II. sz. 300 koronás ösztöndíjat a nm. VKM. 1915. évi március hó 26-án kelt 23,306. sz. rendelete folytán Krug Lajos VI. oszt. tanuló élvezte folytatólagosan.

Azonkívül 180 koronás tanulmányi segélyt kapott ugyanezen alapítvány terhére Ritter Ödön II. oszt. tanuló és 150 koronás segélyt Lantos Tivadar a nm. VKM. 1917. évi májushó 15-én kelt 57777. sz. rendelete alapján.

4. Az alapítvány folyószáma: 4.	PATZENHOFER KONRÁD-féle ösztöndíj-alapítvány.
--	---

Az alapítólevél kelt Sopronban 1884. évi március hó 22.-én. Jóváhagyott a nm. VKM. 1884. évi június hó 11-én kelt 21025. sz. rendeletével.

Eredeti tőkéje két darab á 2000 koronás 5% magyar papir-járadék-kötvény Lit. C. 9257. és 9258. számmal. Jelenlegi tőkéje 4300 korona (egy darab 10035. sz. 4% kötményezett magyar koronajáradék kötvény). A kamatokból egy 172 koronás ösztöndíj létesült.

Az ösztöndíjat egy a soproni állami főreáliskolába járó magyar honoságú tanuló nyerheti el valláskülönbség nélkül.

Feltételek:

1. Szegénység.
2. Szorgalom és jó erkölcs.

Az ösztöndíj élvezetében levő tanuló tartozik az iskolai év végén iskolai bizonyítványa felmutatása mellett előmenetelét a városi Tanács előtt igazolni és csak azon esetben élvezheti ezen ösztöndíjat továbbra is, ha az alapítólevél feltételeinek minden tekintetben megfelel.

Az adományozási jog a soproni áll. főreáliskola tanári testületének hármas kijelölése alapján Sopron szab. kir. város Tanácsát illeti meg, mely az alapot kezeli. Az ösztöndíjat a városi pénztár fizeti ki a soproni állami főreáliskola igazgatója által láttamozott nyugtára a fél- illetve egész évi tan-
szak végén két részletben. Ha a soproni áll. főreáliskola beszüntetnének, a
tőkealap kamatai a városi Tanács belátásához képest a sopronvárosi ipar-
iskolának egy vagy több kitűnő növendéke segélyére fordítandók.

A lefolyt tanévben a 172 koronás ösztöndíjat Sopron szab. kir. város Tanácsának 1915. évi február hó 19-én kelt 2090. sz. határozata alapján Bognár Tibor III. oszt. tanuló élvezte folytatólagosan.

5. Az alapítvány folyószáma: 6.	„ULBER MÁTYÁS és neje, szül. UNGER KAROLINA ösztöndíj-alapítvány“.
--	--

Az alapítólevél kelt Sopronban 1897. évi május hó 30-án. Jóváhagyatott a nm. VKM. 1907. évi november hó 7-én kelt 106751. sz. rendeletével; megerősítettet Pápán Gyurátz Ferenc ev. püspök által 1907. évi szeptember hó 24.-én.

Eredeti tőkéje, melyet a soproni ág. hit. evang. egyháztanács a nála levő többi alapítványokkal közös tőkében összesítve költményezett érték-
papirokban kezel, 3000 korona.

A kamatokból két ösztöndíj létesül, mely évente két tanulónak adatik ki. Ha azonban ezen ösztöndíj élvezőjének valamelyike az egyetemet vagy műegyetemet látogatja, akkor annak a 3000 korona egész kamatjövedelme kiadható.

Feltételek.

1. Soproni születés.
2. Ev. vallás.
3. Szegénység.
4. Jó erkölcs, szorgalom és jó előmenetel.

Az ösztöndíj élvezete egy évig tart.

Az adományozási jog a soproni evang. gyülekezet Egyháztanácsát illeti meg, mely az alapot kezeli.

Az alapítványi tőke örök időkre fenntartandó.

A lefolyt tanévben a 68 K-s ösztöndíjat Grosz Viktor VIII. oszt., a 67 K-s ösztöndíjat pedig Trogmayer Gyula V. oszt. tanuló nyerte el.

6. Az alapítvány folyószáma: 7.	„SCHREINER ERNŐ alapít- ványa.“
--	---

Az alapítólevél kelt Sopronban, 1897. évi november hó 30-án. Jóváhagyatott a nm. VKM. 1898. évi február hó 5-én kelt 6959. sz. rendeletével.

Eredeti tőkéje, mely a soproni áll. főreáliskola Segélyegyesülete által kézhezvétetett és melyet ezen Segélyegyesület kezel, 400 korona volt, mely összegért 2 darab 4%-os magyar koronajáradék kötvény á 200 korona (B 123361. és B 186599. sz.) szereztetett be; a fennmaradó készpénz a Soproni Takarékpénztárba helyeztetett el gyümölcsözőleg a 19705. sz. betéti könyvecskére.

A kamatok a Segélyegyesület céljaira fordítandók; jelenleg egy 19 koronás segélydíjat oszt ki ezen Segélyegyesület évente egy soproni állami főreáliskolai rendes tanulónak.

Általános feltételek:

1. Szegénység.

2. Jó erkölcs és jó előmenetel.

A segélydíj élvezete egy évig tart.

Az adományozási jog a Segélyegyesület választmányát illeti meg.

Ha a Segélyegyesület feloszlanék, vagy maga a soproni áll. főreáliskola beszüntetné, ezen alapítványi tőke az illetékes hatóság rendelkezései szerint továbbra is valamely középiskolai tanintézet hasonló segélyezési céljaira fordítandó.

A lefolyt tanévben a 19 koronás segélydíjat a Segélyegyesület 1916. évi november hó 25-én tartott választmányi ülésen hozott határozat alapján Kollwentz Ferenc VI. osztályú tanuló nyerte el.

7.	Az alapítvány folyószáma : 8	„CLUB ANGLO-FRANÇAIS alapítvány.“
----	------------------------------------	--------------------------------------

Az alapítólevél kelt Sopronban 1901. évi december hó 6-án. Jóváhagyatott a nm. VKM. 1903. évi január hó 22-én kelt 91956. sz. rendeletével.

Eredeti tőkéje, mely a soproni állami főreáliskolai Segélyegyesület által kézhezvétetett és melyet ezen Segélyegyesület kezel, 440 korona készpénz volt. Ezen összegért 2 darab 4%-os magyar koronajáradék kötvény á 200 korona (B 109992. és B 109993. sz.) szereztetett be, a fennmaradó készpénz a Soproni Takarékpénztárba helyeztetett el gyümölcsözőleg a 19706. sz. betéti könyvecskére.

A kamatokból egy 19 koronás segélydíj létesült, melyet évente oly tanuló nyerhet el, ki 1. soproni illetőségű; 2. a soproni állami főreáliskola rendes tanulója.

Általános feltételek:

1. Szegénység.

2. Jó erkölcs és jó előmenetel.

A segélydíj élvezete egy évig tart.

Az adományozási jog a Segélyegyesület választmányát illeti meg. A lefolyt tanévben a 19 koronás segélydíjat a Segélyegyesület 1916. évi november hó 15-én tartott választmányi ülésén hozott határozat alapján Paulesich Konrád V. oszt. tanuló nyerte el.

8.	Az alapítvány folyószáma: 9.	MARTINY JÁNOS és PÉTER ADOLF-féle ösztöndíj- alapítvány.
----	------------------------------------	---

Az alapítólevél kelt Sopronban 1877. évi december hó 14-én. Megerősített Pápn Gyurácz Ferenc evang. püspök által 1906. évi október hó 11-én.

Eredeti tőkéje, melyet a soproni ág. hitv. ev. egyház községe elfogadott és az 1906. évi szeptember hó 15-én újonnan szerkesztett alapítólevél értelmében kezel, 15 darab 240 korona névértékű magyar vasúti kölcsönkötvényből állott, jelenleg 4000 korona vagyonértéket képvisel, melyet az ev. Egyháztanács a nála levő többi alapítványokkal közös tőkében összesítve költményezett értékpapirokban kezel és melyek után a kezelési költségek levonása mellett évenként 4%-os kamatot folyósít ösztöndíjakra.

A kamatokból három egyenlő összegű ösztöndíj létesült, melyet egy soproni ev. főgimnáziumi, egy ev. tanítóképzőintézeti és egy soproni állami főreáliskolai tanuló élvezhet, elsősorban soproni iparosok fiai. Az áll. főreáliskolai ösztöndíjat elnyerheti oly tanuló, ki a soproni állami főreáliskolának rendes tanulója.

Feltételek:

1. Szegénység.

2. Jó erkölcs, szorgalom és jó előmenetel.

Az ösztöndíj élvezete egy évig tart és azt egy összegben adják ki.

Az adományozási jog a soproni ev. egyházközség Tanácsát illeti meg. Az alapítványi tőke örök időkre fenntartandó.

A lefolyt tanévben az 56 K-ás ösztöndíjat Fröhvirth Sándor VII. oszt. tanuló nyerte el.

9.	Az alapítvány folyószáma: 11.	„A soproni áll. főreáliskola Segélyegyesületének Beteg- szoba-alap alapítványa.
----	-------------------------------------	--

Az alapítólevél kelt Sopronban 1914. évi június hó 22-én, Jóváhagyott a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. Minisztériumnak 1916. évi június hó 15.-én kelt 12270. VIII/a számú rendeletével.

Eredeti tőkéje, melyet a soproni m. kir. állami főreáliskolai Segélyegyesület elnöksége kezel, 1916. évi június hó 30-án a következő volt:

a) 1 drb. 3752 A. számú 1600 frt n. é. (3200 K) névértékű, 4 ⁰ / ₀ -ot kamatozó, adómentes Magyarországi Földtehermentesítési kötményezett kötvény	3200— K
b) 1 drb 25351. számú 4800 K névértékű, 4 ⁰ / ₀ -ot kamatozó, adómentes, kötményezett magyar Koronajáradék-kötvény	4800— K
c, 1 drb 25356. számú 1400 K névértékű, 4 ⁰ / ₀ -ot kamatozó, adómentes, kötményezett magyar Koronajáradék-kötvény	1400— K
d) 1 drb 808578. számú 100 K névértékű, 6 ⁰ / ₀ -ot kamatozó, adómentes magyar koronajáradék-kötvényj	100— K
e) 1 drb 808579. számú 100 K névértékű, 6 ⁰ / ₀ -ot kamatozó, adómentes magyar koronajáradék-kötvény	100— K
f) 1 drb 808580. számú 100 K névértékű 6 ⁰ / ₀ -ot kamatozó, adómentes magyar koronajáradék-kötvény	100— K
g) 1 drb 113128. számú 100 K névértékű 5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -ot kamatozó, adómentes magyar koronajáradék-kötvény	100— K
h) 1 drb 113129. számú 100 K névértékű 5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -ot kamatozó, adómentes magyar koronajáradék-kötvény	100— K
i) A Soproni Takarékpénztár 26502. sz. betétkönyvecskéjében elhelyezett készpénz.....	320·22 K
	<u>Összesen 10220·22 K</u>

A kisebb névértékű értékpapírok, valamint az adományokból és igénybe nem vett kamatokból felgyülemelő összesen nagyobb névértékű értékpapírok vásárlandók, azután kötményezendők és az alaptőkéhez csatolandók. Ezen alaptőke valamely nagyobb pénzintézet safe-depositjában őrzendő. A készpénzt az egyesületi pénztáros kezeli folyószámlán.

Az alapítvány célja: Szegénysorsú, beteg m. kir. állami főreáliskolai tanulók gyógykezeltetési költségeinek fedezése.

Az adományozásra a főreáliskolai Segélyegyesület mindenkor elnöke jogosult. Ha az elnök nem egyszersmind a soproni m. kir. állami főreáliskola igazgatója, úgy a kijelölés jogát ketten közösen gyakorolják. Meg nem egyezéskor a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter gyakorolja a kijelölést.

Az alapítvány számadási kivonatát a Segélyegyesület Elnöksége minden év végével a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztériumhoz terjeszti fel.

Az alapítványt minden ügyben a soproni áll. főreáliskola Segélyegyesületének elnöksége képviseli.

Az alapítvány tőkéje jelenleg: értékpapírokban 11000 K — f
készpénzben 82 „ 59 „

Összesen: 11082 K 59 f

e) Az intézethez kötött saját alapítványok.

1.	Az alapítvány folyósítása: 5.	„DEÁK FERENC ösztöndij- alapítvány“.
----	-------------------------------------	---

Az alapítólevél kelt Sopronban, 1889. évi június hó 12-én. Jóváhagyotta nm. VKM. 1889. évi november hó 24-én 50033. sz. alatt kelt rendeletével.

Eredeti tőkéje, melyet a soproni áll. főreáliskola igazgatósága kezel, egy darab 2000 koronáról szóló 5%-os magyar papíráradék kötvény volt, jelenlegi tőkéje egy darab (751. sz.) 4%-os kötményezett magyar korona-járadék kötvény 2100 korona értékben és 850 K értékű 6%-os hadikölcső kötvény.

A kamatokból egy 84 koronás ösztöndíj létesült, melyet minden tanév végén az évváró ünnepélyen az intézet kiad vallásfelekezetre való tekintet nélkül oly tanulónak, aki 1. magyar honos; 2. a soproni áll. főreáliskola tanulója és 3. nem magyar ajkú.

Feltételek:

1. Szegénység.
2. Jó erkölcs és szorgalom.
3. A magyar nyelvben a tanulónak a legjobb haladást kell tanúsítania.

Az ösztöndíjat egy évben egyszer adják ki és a tanulóra nézve nem állandó jellegű. Minden évben más-más tanuló nyerheti el. Az adományozási jog az intézet tanáritestületét illeti meg, mely az ösztöndíj kiadása iránt esetről-esetre mindig az évvégi ellenőrző-osztályozó értekezleten határozó többséggel.

Ha az idők folyamán a soproni állami főreáliskola mint ilyen netalán megszűnnék és helyette más hasonló természetű középiskola állítatnék fel ugyanitt, a törzsalap ugyanezen intézet ösztöndíjalapjául lesz felhasználandó. Beálló változás vagy az intézetnek teljes beszüntetése esetén a nm. VKM. rendelkezik az alappal.

Ha a tőkealap növekedések vagy időközi kamatok folytán felszaporodik, akkor a többlet mindaddig a tőkéhez csatolandó, míg az egy újabb ösztöndíj alapítására elégséges tőkét nem tömörít.

A lefolyt iskolai évben a 84 koronás ösztöndíjat a soproni áll. főreáliskola tanáritestületének 1917. évi június hó 15-én tartott végleges osztályozó értekezleten hozott határozata alapján *Kohn Lipót* VIII. oszt. tanuló nyerte el.

Az alapítólevél kelt Sopronban 1915. évi február hó 15-én. Jóváhagyott a nm. VKM. 1915. évi május hó 17-én 42739. sz. rendeletével.

Eredeti tőkéje, mely intézetünk III/a, IV., V., VI., VII. és VIII. oszt. tanulói által adományoztatott és az intézet által kézhezvétetett, három darab 100 korona és három darab 50 korona értékű, összesen tehát 450 korona értékű és 1915. évi május hó 1-én esedékes kezdőszelvényű szelvényívvel ellátott 1915. évi 6%-os, szabad. magyar kir. adómentes állami járadékkölcsönkötvény volt. Jelenleg újabb gyűjtés folytán 1162.59 K, mely összegből 1150 K a hadikölcsönkötvények értéke 12 K 59 f. pedig a Soproni Takarékpénztárba van gyümölcsözőleg elhelyezve.

Az alapítvány 450 K alaptőkéjének évi kamatait csakis magyarországi illetőségű, szegénysorsú, jó előmenetelű és jó magaviseletű tanuló nyerheti el felekezeti különbség nélkül, de mindig csak a III. A, (párhuzamos osztály nem léteben a III.) IV., V., VI., VII. vagy VIII. osztály valamelyik tanulója, évenként felváltva a következő sorrendben: 1914/15—1919/20. tanévig bezárólag a VIII. osztály valamelyik tanulója, az 1920/21. tanév végén a VII. osztály, az 1921/22. tanév végén a VI. osztály, az 1922/23. tanév végén az V. osztály, az 1923/24. tanév végén a IV. osztály, az 1924/25. tanév végén a III. A, (párhuzamos osztály nem léteben a III. oszt.) egyik tanulója. A következő tanévekben VIII. osztálytól a III. osztályig lefelé ugyanazon sorrend következik.

Az alapítványi kamat adományozója a soproni áll. főreáliskola tanári testülete, mely az adományozás tekintetében az évvégi végleges osztályozó értekezleten jut megállapodásra.

A lefolyt tanévben a 27 korona kamat a soproni áll. főreáliskola tanári testületének 1917. évi június hó 15-én tartott végleges osztályozó értekezletén hozott határozata alapján Geleji Sándor VIII. oszt. tanulónak jutott. Ezen 27 korona kamaton felül elnyerte Kertész István VII. oszt. tanuló, a tanulóifjúság által azóta gyűjtött és ezen alapítványhoz csatolt 650 K értékű hadikölcsönkötvények félévi kamatát, 31 K 50 fillér összegben.

f) Intézetünk alapjai.

Intézetünk alapjai a már említett Utazási- és Kirándulási-alapon kívül még a következők:

1. Magyar díszruha alap.
2. A soproni áll. főreáliskola volt iskolatársainak alapja.*)
3. A Tornakör alap.
4. A Kerületi tornaverseny alap.
5. A Berzsényi-kör alap.

Az 1. számú alap vagyoni állapota — a magyar díszruha és hozzávalóinak értékén kívül 6 korona 27 fillér, a 2. számúé 3078 korona 33 fillér, a harmadiké 464 korona 06 fillér, a negyediké 830 korona 06 fillér és az ötödiké 2 korona 28 fillér. A második alaptól létesítendő egyesület még nem alakulván meg, vagyona mint alap kezeltek tovább. Ugy szintén kezeltek továbbra is mint alap az 1., 3., 4. és 5. számú alap vagyona is.

A 2. számú alaptól a hadikölcsönkötvények értéke 3050 K

A 3. „ „ „ „ 450 K

A 4. „ „ „ „ 800 K

6. A tanárok irodalmi és társadalmi működése.

A tanári testület egyik-másik tagja az intézetén kívül is tanított. Így tanítottak a Lähne-féle főgimnáziumban és az Orsolya-rendi apácák gimnáziumában, működött egy a törvényszéknél mint hites írásszakértő, egy a városnál mint az elektromos- és gázügyek szakértője, egy egy soproni pénzügyintézetnél mint igazgatósági tag és egy a városi muzeumnál mint főőr. A tanári testület majdnem minden tagja részesítette anyagi és szellemi támogatásban a különféle közművelődési és jótékonyági egyesületeket és belépett azok tagjává. Ugy szintén kinevezett tagjai egyesek a kiskorúak felügyelő hatóságának valamint az ipariskolai felügyelő bizottságnak is.

7. Gyakorlati tanárképzés.

Szakvizsgálatot tett tanárjelölteknek a gyakorlati tanításban való kiképzésére ez évben sem osztottak be intézetünkhöz tanárjelölteket, noha az intézetnek 4 vezető tanára is van.

8. Az ifjúság jótékonyága.

Ifjúságunk jótékonyágáról Értesítőnk külön fejezetben számol be.

9. Az ifjúság egyesületi élete.

a) Berzsényi önképzőkör.

Önképzőkörünk e tanév folyamán sem alakulhatott meg a háborús viszonyok miatt. A kör könyvtárát Kóh József VIII. oszt. tanuló kezelte,

*) Részletesebb adatait l. az Értesítő IV. fejezetében.

kinek a helyére a tanév végén Hoffmann Sándor VII. oszt. tanuló választott meg főkönyvtárosnak az 1917/18. tanévre. A kör vagyona készpénzben jelenleg 2 K 28 fillér.

b) Ifjúsági tornakör.

Minthogy Révész János inézeti tornatanár e tanévben is katonai szolgálatot teljesített és különben is tornacsarnokunk ismét az egész tanéven át a katonaság által volt lefoglalva, ifjúsági tornakörünk a lefolyt tanévben sem fejthette ki működését. Tornakörünk készpénz vagyona 464 K 06 fillér.

C) Általános ügyek.

1. A tanév megnyitása.

A tanári testület 1916. évi szeptember hó 23.-án tartotta meg alakuló értekezletét. Szeptember hó utolsó napjain voltak a javító-, felvételi- és magánvizsgálatok. Az intézetbe való felvételek 1916. évi július hó első napjain és folytatólag szeptember hó utolsó napjain eszközöltettek. Az 1916/17. tanév folyamán beiratkozott intézetünkbe 337 rendes és 41 magántanuló, összesen tehát 378 tanuló, vagyis 32 tanulóval több mint az 1915/16. tanévben.

A tanévet egy min. rendelet értelmében október hó 1.-én nyitottuk meg istenitisztelettel. Október hó 2.-án kezdetét vette a rendes tanítás, mely a törvényes szüneteket kivéve egy min. rendelet értelmében a május hó 21.-től május hó 26.-ig tartott befejező összefoglalásokig folyt megszakítás nélkül.

2. Látogatások.

Méltóságos veszprémi Városov Tivadar győri tankerületi kir. főigazgató 1917. évi február hó 27.-én és folytatólagosan május hó 8., 9., 10. és 11. napján látogatta meg hivatalosan intézetünket.

Ez alkalommal megsemlélte az intézet épületét, átvizsgálta a tanulmányi naplókat, az írásbeli dolgozatokat, valamint a rajzokat, és többször megfordult az egyes osztályokban. Beható vizsgálat alá vette az igazgatói ügykezelést, átvizsgálta a számadási könyveket és pénztárt. Az intézet anyagi és szellemi állapotáról szerzett tapasztalatait a május hó 22.-én tartott értekezleten közölte a tanári karral.

1917. évi május hó 10.-én megjelent intézetünkben id. Halász Zsigmond fővárosi tornatanár és vívómester mint a minisztérium által a tornatanítás, egészségügy és a katonai kiképzés felülvizsgálására kiküldött szakfelügyelő.

Bár intézetünkben a tornatanítás már három év óta szünetel és bár a szakfelügyelő ittlétekor egyidőben főigazgatói látogatás volt, a VIII. oszt. tanulók osztályvizsgálatai folytak és egy VII. osztályú (katona) magántanuló magánvizsgálatát is meg kellett tartanunk, mindazonáltal igen szívesen

láttuk nevezett szakfelügyelőt, ki szerénységével és jószívűségével teljesen megnyerte rokonszenvünket. Az igazgató sokoldalú elfoglaltsága mellett is legjobb tehetsége szerint azon volt, hogy a szakfelügyelő minél tisztább képet nyerjen az intézeti testnevelés és egészségügy állapotáról.

3. Iskolai ünnepélyek.

Az egész tanulóifjúság együttes befogadására alkalmas tornacsarnokunk ez évben sem állván rendelkezésünkre, ez évben sem tarthattunk iskolai ünnepélyeket, kivéven az Arany János ünnepélyt, mely a tanulóifjúság korlátolt részvételével a szabadkézi rajzteremben folyt le május 20-án.

4. Ajándékozások.

Kötelességünknek tartjuk az ajándékozásokról is megemlékezni. Jótéevőink sorában első helyen áll a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztérium, mely után egyes intézetek és magánszemélyek következnek.

Az ajándékozott könyvek és szerek Értesítőnk megfelelő fejezetében vannak felsorolva.

Az intézetünk Segélyegyesületének és az alakuló félben levő Diák-szövetségünknek juttatott adományokról Értesítőnk megfelelő helyén számolunk be.

A szabadkézi rajzszeretár részére a következő adakozások történtek:

Díszített húsvéti tojást adtak: Büki Kálmán egyéves önkéntes szakaszvezető 2 darabot, Mandl Zoltán II. oszt. tanuló 1 darabot.

Egy-egy nagyobb rajztáblát adakoztak: Deutsch Béla és Révész Mór VIII. oszt. tanulók.

Egy ráfestéssel díszített cserépkancsót adakozott Mandl Zoltán II. o. tanuló.

Benkő Géza úr, a jótékonyágáról és kiváló sociális érzékéről városszerte ismert katonai élelmezési vállalkozó 1916. évi december hó 1. óta állandóan ad teljesen díjtalanul 11 szegény növendékünknek ebédet. E nemes tett nem szorul külön dicséretre. Egy magát megnevezni nem akaró jóakarója intézetünknek 50 koronát juttatott intézetünk valamely szegény és bő táplálkozásra szoruló növendékének. A helybeli Korcsolya-Egylet 5 ingyen idényjegyet bocsátott rendelkezésünkre. Willerding Vilmos végzett IV. o. tanulónk egy pár korcsolyát ajándékozott egyik növendékünk részére. A Soproni Takaré- és Kölcsönegylet 30 koronát juttatott kezeinkhez egy jó előmenetelű, szegény tanuló jutalmazására. A Frankenburg Irodalmi Kör 30—30 ingyenjegyet osztatott ki tanuló ifjúságunk között a márc. 15.-i és az Arany János ünnepélyre. Révész János hadbavonult intézeti tanár felajánlotta II. o. vitézségi érmének 90 K évi jövedelmét egy szegény tanuló támogatására, a és

küldött 10 koronát koszorú-megváltás címén Török Mihály tanár elhunytá alkalmából. Ezen utóbbi összeget a Tanári Özvegyek és Árvák alapjának juttattuk. Missuray Ágoston úr, hadbavonult póstafelügyelő, 30 koronát adományozott egy szegénysorsú tanuló jutalmazására. Burza Ákos végzett II. oszt. tanuló összes II. oszt. tankönyveit ajándékozta egyik I. oszt. növendékének. Hackstock Károly úr, helybeli vaskereskedő, 100 koronát, Karner Lajos úr, helybeli vászonkereskedő 46 koronát, a Soproni Takarékpénztár 50 koronát és egy magát megnevezni nem akaró II. oszt. intézeti növendék 20 koronát juttatott intézetünk Segélyegyesületének, a Soproni Kereskedelmi- és Iparkamara pedig 50 koronát adományozott az alakuló félben levő „Diákszövetség” javára. Hauer Károly úr, helybeli kereskedő, egy fél zsák hársfa virágot adományozott intézetünknek a katonák javára. A helybeli városszépítő-egylet 5 tanulónak díjtalan belépést engedélyezett a Királypanorámába.

Fogadják az említett nemeslelkű adakozók és jótevők e helyen is intézetünk őszinte, hálás köszönetét!

5. Ének és zene.

A már 2 év óta szünetelő énektanítás ez évben ismét szerepelt mint rendkívüli, de kötelező tantárgy az alsó öt osztály növendékei részére heti 1—1 órával, a VI., VII. és VIII. oszt. tanulók részére pedig összevontan heti 1—1 órával, összesen tehát heti 6 órával. Ezenkívül részeültek a kath. tanulók heti 1 órában egyházi énekoktatásban is. Az énektanítást Káth József elemi isk. tanító látta el nagy buzgalommal, kiváló szakértelemmel és jó eredménnyel.

6. Kirándulások.

A lefolyt iskolai évben csak kisebbszerű tanulmányi kirándulások voltak, melyek célja részint a helybeli nevezetességek és gyárok megtekintése, részint a közeli vidék megismerése volt. A VII. oszt. tanulók Győrbe is kirándultak az ottani gyárok megtekintésére.

7. Rajzkiállítás.

Az évenként nagy látogatottságnak örvendő rajzkiállítás e tanévben részint technikai okok, részint a tanév hirtelen bezárása miatt elmaradt.

8. Katonai nevelés.

Intézetünk egy miniszteri rendelet értelmében az 1916/17. tanévben is kísérletezett a tanuló ifjúság katonai nevelése terén.

A tanfolyam vezetésével — az intézeti igazgató javaslatára — előbb Strauch Jenő népfelkelő honvédhadnagy, majd Kalmár Pál tart. hadnagy és dr. Szilvási Gyula népfelkelő főorvos bizattak meg, kik közül előbbiek tisztán a tanfolyam katonai természetű részét, utóbbi pedig orvosi természetű részét látta el.

Résztvett a tanfolyamon intézetünk VI., VII. és VIII. osztályú tanulóifjúsága, számszerint 48 tanuló. A gyakorlati rész elsajátítására hetenkint 2 óra fordított, az elméleti rész ismertetésére pedig havonként 2 óra. A tanfolyam megkezdődött 1916. évi november hó 1.-én és végződött 1917. évi április hó 30-án. A tanfolyam anyagára és menetére vonatkozólag alábbiakban közöljük az oktatók jelentéseit:

Jelentés a soproni m. kir. állami főreáliskolában az 1916/17. tanévben megtartott katonai előkészítő oktatásról:

„A tanfolyamon a VI., VII. és VIII. osztály összesen 48 tanulója vett részt, akik a VKM. 136132/1916. sz. r. értelmében heti 2 órai gyakorlati kiképzésben és havi 2 órai elméleti oktatásban részesültek. A gyakorlati kiképzés, mely eleinte az intézet udvarán, később a város környékén folyt le, kellő segéderők — altisztek — hiányában csak szakaszban volt kivihető, ami természetesen a gyengébbek haladását megnehezítette. Az elvégzendő anyagot illetve a VKM. utasításai értelmében a honvédség Gyakorlati Szabályzata alapján haladtam arra törekedve, hogy a parancsok, mozdulatok szabályszerű végrehajtása mellett a tanulók figyelmét felhívjam a vezénylés technikájára, a katonai nyelv és parancsadás előírására, a katonai szolgálat és fegyelem parancsaira.

A sorkiképzés anyagán kívül (Sorba! Vigyázz! Pihenj! Nyitódj, zárkozz! Fordulatok. Menet...! stb.) átvettem a szakasz alakítását, jelentést, zártrendben, szakaszban a kettősrend alakítását, huzódást, fejlődést és kanyarodást.

Az elméleti oktatás anyagát képezte a katonakötelezettség megvilágítása és szükségessége, az általános katonakötelezettség, a véderőtörvények, a hadsereg szervezete, a fegyvernemek ismertetése, a fontosabb harcieszközök. — Harctéri epizódok alapján a katonai erények méltatása és a fontosabb hadicikkek.

Sopron, 1917. évi február hó 2.-án.

Strauch Jenő

népfelkelő hadnagy.

Jelentés a soproni áll. főreáliskola VI., VII. és VIII. oszt. növendékeinek katonai kiképzéséről.

„1917. évi február havában vettem át a soproni állami főreáliskola felsőbb osztályai növendékeinek katonai kiképzését Strauch hadnagy úrtól, hogy katonai kiképzésüket az ő szellemében folytassam.

Miután a növendékek a kiképzés elemeivel már tisztában voltak, főfeladatommak tartottam, hogy ezen elemekből megalkossam növendékeimben a katonai fegyelem alapját, ami a haza jövő védőire nézve elengedhetetlen.

Ezért a fősúlyt a zártrendű gyakorlatokra fektettem, melyeket először egyes kiképzésben, később aztán szakaszban gyakoroltattam. Ezen gyakorlatoknál a felsőbb osztályok növendékei felváltva vezényeltek; ezáltal egy-

részt megtanulták a vezényszavakat, másrészt elsajátították a katonás, biztos fellépést a sor és szakasz előtt.

A gyalogság főfegyverének, a 95 M. mintájú fegyverének minél előbbi megismerését célszerűnek tartván, a tanév két utolsó hónapjában a fegyverrel való gyakorlatozást vettem elő s egyuttal a fegyver szerkezetét és működését is ismertettem meg.

Az egész kiképzési idő alatt rossz idő volt, amiért a harcszerű kiképzésben csak a rajvonal alakításáig s az ebben való előnyomulás gyakorlatozásáig jutottam el. A katonai kirándulásokat arra használtam fel, hogy a növendékekkel megismertessem a járőr, a táboriőr, valamint a védőállásban teljesítendő szolgálatával s ezzel kapcsolatban a modern háború lövészárk harcainak alapvonalait.

Minden gyakorlatnál felhasználtam saját harctéri tapasztalataimat, hogy ezzel a diákok katonai érzését és a háború célja iránti érdeklődését növeljem, továbbá tüzetes megbeszélés tárgyává tettem a háború okát, valamint a mindenkori hadi helyzetet.

Az elméleti oktatásnál a felszerelésről, fegyverzetről, harcezközökről stb., valamint a Sz. Sz. II. részben tárgyalt szolgálat lényegéről igyekeztem a növendékeknek világos képet nyújtani.

Az ifjúságnál élénk érdeklődést tapasztaltam a katonai szolgálat iránt, nagy örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy elsajátítsák azt a tudást, mely majdan kiképzésüket a veszélyeztetett haza megvédésére megkönnyíti.

Sopron, 1917. évi május hó 11-én.

Kalmár Pál tart. hdgy.

Jelentés a soproni áll. főreáliskola VI., VII. és VIII. oszt. tanulóinak orvosi természetű katonai kéképzéséről.

„Tisztelettel jelentem, hogy az órák tartását november hó 8-án kezdtem el az állami főreáliskolában. Az első órákban az egészségünk fenntartására vonatkozó legfontosabb szabályokat ismertettem meg az ifjúsággal s csak azután tértem át a tulajdonképeni tárgyra: az első segélynyújtásra. Ennek keretében megismertettem tanítványaimmal azon egyszerű és könnyen megérthető fogásokat, melyekkel a rendelkezésünkre álló primitív eszközökkel az orvosi segély megérkezéséig a veszélybe jutott embertársainkon segíteni tudunk. Megtanulta az ifjúság, miképen csillapítjuk a vérzést, hogyan csillapítjuk fájdalmait egy csonttöröttnek, egy ficamodottnak, hogyan kezeljük a különböző sebeket; mit alkalmazzunk fagyásnál, ájulásnál, napszúrásnál és mérgezésnél.

5 növendéket lágyéksérv és ludtalp miatt a gyakorlatok alól felmenteni javasoltam. Összesen hat elméleti órát tartottam.

A tanfolyam végén megvizsgálva az ifjúság elméleti és gyakorlati tudását meglepéssel tapasztaltam, hogy oktatásom nem volt hiábavaló, mert hallgatóim az első segélynyújtás minden részletében igen nagy jártasságot mutattak ki.

Sopron, 1917. évi május hó 11-én.

Dr. Szilvási Gyula,
iskolaorvos és egészségtan tanár,
népfelkelő főorvos.

9. Katonai növendékeink érettségi tanfolyama.

Az 1899. évfolyamú végzett VII. osztályú katona növendékeink részére miniszterileg elrendelt tanfolyamon összesen 5 ifjú vett részt. A tanfolyam kezdődött 1917. évi március hó 1-én és végződött 1917. évi április hó 14-én. A tanfolyam előadásainak ideje a VIII. osztályú tanulók rendes órarendjébe illeszkedett. Az osztályvizsgálatok április hó 14-én, a szóbeli érettségi vizsgálatok április hó 16-án tartattak meg. A vizsgálat eredménye kielégítőnek volt mondható.

A tanfolyamon résztvettek névsora a következő:

Bader Viktor (jeles érett)
Cristea Gábor (jól érett)
Fendt Károly (érett)
Gruber Rezső (érett)
Karpellus Artur (jeles érett)

10. Tornaverseny.

Miután a tanév folyamán a tornatanítás szünetelt, tornaversenyt sem tartottunk.

11. A tanév bezárása.

Az 1916/17. tanévet egy miniszteri rendelet értelmében május 26-án fejeztük be istenítisztelettel. A bizonyítványokat június hó 15-én osztottuk ki.

VIII.

A könyv- és szertárak gyarapodása.

1. Tanári könyvtár.

Nevezetesebb szerzemények: Dr. Vigyázó és Helfy: A Magas Tátra részletes Kalauza, 3 köt. — Lándor T. stb.: A nagy Háború, 3 köt. — Dr. Beke Manó: Differenciál- és integrál-számítás, II. köt. — Dr. Hans Molisch: Pflanzenphysiologie. — Dr. Scheiner: Népszerű asztrofizika. — Dr. Schuschny Henr.: Iskola és egészség. — Rózsa M.: A magyar impresszionista festészet. — Dr. Térey G.: Az Orsz. Magy. szépművészeti Muzeum képtára. I. rész.

Álladék 1917. évi június hó 30-án 8305 kötet és 97 füzet, összesen 57811 korona 92 fillér értékben.

2. Ifjúsági könyvtár.

a) I. oszt. Ifjúsági könyvtár.

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
339 darab 591 korona 50 fillér értékben.

Német Vilmos
az I. oszt. ifjúsági könyvtár őre.

b) II. oszt. ifjúsági könyvtár.

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
408 darab 691 korona 68 fillér értékben.

Lauringer Ernő
a II. oszt. ifjúsági könyvtár őre.

c) III. oszt. ifjúsági könyvtár.

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
429 darab 773 korona 70 fillér értékben.

dr. Símkó Gyula
a III. oszt. ifjúsági könyvtár őre.

d) IV. oszt. ifjúsági könyvtár.

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
393 darab 849 korona 12 fillér értékben.

Dr. Ágh Lajos
a IV. oszt. ifjúsági könyvtár öre.

e) V—VIII. oszt. ifjúsági könyvtár.

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
4431 darab 14128 korona 71 fillér értékben.

Dr. Simkó Gyula
az V—VIII. oszt. ifjúsági könyvtár öre.

3. Butorok (I.)

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
953 darab 18399 korona 06 fillér értékben.

Rodt Lajos, szertárőr.

4. Házi- és felszerelési tárgyak (II.)

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
1371 darab 12722 korona 58 fillér értékben.

Rodt Lajos, szertárőr

5. Nyilvántartási- és számadási könyvek (III.)

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
342 darab 682 korona 71 fillér értékben.

Rodt Lajos, szertárőr.

6. Régiség- és történelmi szertár (V. a és b)

Vétel útján: 79 darab pénz (hadiemlék) 58 korona 50 fillér.
Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
1937 darab 1263 korona 92 fillér értékben.

Lauringer Ernő, szertárőr.

7. Földrajzi szertár. (VI.)

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
1683 darab 2364 korona 34 fillér értékben.

Lauringer Ernő, szertárőr.

8. Természetrizsi szertár (VII.)

Vétel útján: 6 darab Pfurtscheller-féle állattani fali tábla 108 korona.
Álladék 1917. évi június hó 30.-án:
4801 darab 11222 korona 20 fillér értékben.

Gerő Árpád, szertárőr.

9. Fizikai szertár (VIII.)

Vétel útján: Tyndall készüléke, érverő, hajszálcsövek és Wiedmann készüléke 87 korona 80 fillér értékben.

Alladék 1917. évi június hó 30.-án:

661 darab 17858 korona 03 fillér értékben.

Barta Miksa, szertárőr.

10. Kémiai szertár (IX. a)

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:

313 darab 5810 korona 36 fillér értékben.

Német Vilmos, szertárőr.

11. Ásvány- és közettani szertár (IX. b)

Alladék 1917. évi június hó 30.-án:

3076 darab 964 korona 97 fillér.

Németh Vilmos, szertárőr.

12. Geometriai szertár (X.)

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:

164 darab 1843 korona 84 fillér értékben.

Faragó József, szertárőr.

13. Szabadkézi rajzszerár (XI.)

Ajándék útján: Berzeviczy Albert: A háború a képzőművészetben. —

Vétel útján: Th. Weigner: Naturstudien und Compositionen.

Álladék az 1917. évi június hó 30.-án:

3258 darab 4067 korona 51 fillér értékben.

Seemann Kálmán, szertárőr.

14. Tornaszertár (XII.)

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:

524 darab 4714 korona 89 fillér értékben.

Gerő Árpád, szertárőr.

15. Ének- és zeneszertár (XIII.)

Álladék 1917. évi június hó 30.-án:

62 darab 471 korona 33 fillér értékben.

Vendl Aladár, szertárőr.

IX.

Tananyag.

A tananyagot az országos középiskolai tanterv alapján végeztük;
az alábbiakban csak az olvasmányokat közöljük:

1. Rendes tárgyak.

I. osztály.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* A róka, medve és a szegény ember. A kívánságok. Herakles. A magyar Alföld. Az Igazság és Hamisság. A Tisza. Hunor és Magyar. Az első magyar király. Odysseus és Polyphemos. Hortobágy. *Költemények:* Hymnus. Hadnagy uram. Füstbe ment terv. Szózat. Éji látogatás. Három fiu.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Der Mai. Der Winter. Die Familie. Eine Reise. Der Löwe und der Hase. Der Frühling. Der Sommer. Unser Körper. Die junge Schwalbe. Der Rangstreit der Tiere. *Költemények:* Heidenröslein. Das Bächlein. Tausendschön. Der gute Kamerad. Der Fuchs als Dieb. Die Frösche.

II. osztály.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* A rátótiak. Ikaros. A székely nép. Szent Anna tava. Themistokles. Solon és Croesus. A nándorfehértvári diadal. Dózsa György. Az emberek tetszése. A marathoni győzelem. Mátyás király jelleme. A Balaton tava. *Költemények:* Mátyás anyja. Isten hozzád. A Tisza. Szüretünk. Családi kör.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Die Zeit. Die grossen Feste des Jahres. Der Schmied. Der Kaiser als Arzt. Das brave Mütterchen. Rotkäppchen. Hilde und Kudrun. Die Rache der Häuptlinge. Die Schätze des Darwin. — *Költemények:* Friedrich Barbarossa. Der Glockenguss zu Breslau. Die wandelnde Glocke. Graf Richard Ohnefurcht.

III. osztály.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* Az ország feldarabolása. Budavár elfoglalása. Budavár visszafoglalása. Spárta és Athén. Perikles. A szabadságharc. Lapaj, a híres dudás. Onucz nyája és medvevadászata. *Költemények:* Nemzeti dal. Szózat. Fiamnak. Távolból.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Coriolan. Der kluge Sultan. Der sterbende Löwe. Die ungarische Krone. Der gute Knecht. *Költemények:* Die Loreley. Mein Vaterland. Heidenröslein. Der Alpenjäger. Ungarisches Heldentum.

Francia nyelv. La France; L'année. La ville de Paris renversée. La famille. L'année scolaire. Poids et mesures. Les monnaies. Le repas. Le corps humain. Le printemps. L'oe et le renard. Billet de commande. Lettre de réclamation. Les-chemins de fer. Maximes et préceptes. La souris imprudente. L'aérsotat. La peau de l'ours. *Költemények:* Entrée en classe. L'ange gardien. Le petit paresseux. L'orphelin. En avant. Devinettes.

IV. osztály.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* 1. Arany János Toldi-jának mind a XII. éneke. 2. Heltai: Egy lóról, szamárról és vadászról. 3. Haller: Vigyázni kell az ördög mesterségére. 4. Rozsnyai: A teknősbéka és a skorpió. 5. Mikes: A remete. 6. Fáy: A farkas és a róka. Könyv nélkül: A Tisza. A fülemile.

Német nyelv. *Olvasmányok:* 1. Das wohlfeile Mittagessen (Hebel). 2. Der Rabe und der Fuchs. 3. Die ungarische Krone. 4. Die leichteste Todesstrafe. Könyv nélkül: 1. Der Tannenbaum (Volkslied). 2. Schwäbische Kunde. 3. Erlkönig (Goethe). 4. Das Glück von Edenhall. 5. Der Zauberlehrling.

Francia nyelv. Etourderie punie. Henri V. et le vieux juge. Le bon remède. Saint Martin. La chute des corps. La pile voltaïque. L'empereur et l'abbé. Phénomènes du mouvement. La dilatation des corps. Le thermomètre. La probité récompensée. Le son. L'Afrique. La prévoyance. Les boissons. L'agneau et le loup. Un émigré français. Un officier très âgé. Une souris. *Költemények:* La feuille. La fleur. L'octobre. Les deux routes. Le droit chemin.

V. osztály.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* A Zlinszky-féle tankönyv szemelvényei és a szónoki beszédből. Emlékbeszéd Kőrösi Cs. Sándorról (Eötvös). Kossuth és Deák beszédei. Egyes szemelvények különböző szónokoktól. Könyv nélkül egyes szebb részek Kölcsey: Parainesis-éből.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Die Boten des Todes. Erste Schlacht der Römer. Attila. Mongolen in Ungarn. Goethe's Kinderjahre. Der Löwe. Ein Prärienbrand. Das heilige Abendmahl von Leonardo da Vinci. Chrie. Nicht der Schule, sondern dem Leben. *Költemények:* Der Székler Landtag. Worte

des Glaubens. Sprüche des Konfuzius. Das Kirchlein am Berge. Rat des Vaters an seinen Sohn. Hans Euler.

Francia nyelv. *Olvasmányok:* La chèvre de M. Seguin. Le chat botté. Don Quichotte et les moulins à vent. Les jeux publics. Jeanne d'Arc. Roland à Roncevaux. Le chien. *Költemények:* La laitière et le pot au lait. La mort et le bucheron. Les deux voyageurs. Les laboureurs et ses enfants. Le marquis de Carabas.

VI. osztály.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* Az ismertetett kisebb műfajokra szemelvények különböző költőkből. Ezenkívül Arany balladáit. Berzsenyi válogatott versei. Részletek Vergil Aeneis-éből. Vörösmarty: Zalán futása. Arany: Buda halála. Zrínyi: Szigeti veszedelem. Kisfaludy: A kérők. Molière: A tudós nők. Könyv nélkül: Arany és Petőfi költeményeiből 2—2.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Kudrun. Doktor Faust. Die heilige Elisabeth. Aus „Don Quijote“. Aus „Ekkehart“. Wilhelm Tell, (dráma egészen). *Költemények:* Das Grab im Busento. Die Loreley. Erlkönig. Der Sänger. Der Ring des Polykrates. Der Zauberlehrling. Der Pilgrim von St. Just.

Francia nyelv. *Olvasmányok:* Le siège de Paris. Napoléon à Moscou. Passage de la Bérézina. L'Abbé de l'Épée. *Költemények:* La cloche. Les hirondelles. Après la bataille. Mon habit.

VII. osztály.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* A tankönyv szemelvényein kívül: Balassiből és a Kuruc költészetből szemelvények. Zrínyi: Szigeti veszedelem és A török Afium ellen való orvosság. Csokonai Dorottyája. Kisfaludy Sándor Kesergő és Boldog szerelem. Könyv nélkül: A végek dicséreti. Ócskai Lászlóról való ének.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Lessing „Minna v. Barnhelm“. Schiller „Jungfrau v. Orleans“. Walter von Aquitanien. *Költemények:* Legende vom Hufeisen. Ballade. Hochzeitlied. Der Graf von Habsburg. St. Peter mit der Geis.

Francia nyelv. *Olvasmányok:* Le Cid (részlet). Les Femmes savantes (részlet). L'Avare (részlet). Jeannot et Colin. Invasion de la Hollande. Made-moiselle de la Seiglière (vigjáték egészen). *Költemények:* Les animaux malade de la Peste. La jeune Captive. Le Soir. Petits Bourgeois. Le Roi d'Yvetot.

VIII. osztály.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* A tankönyv szemelvényein kívül Irene, Marót bán. Szemelvények Petőfi költeményeiből. Buda halála. Az ember tragédiája. Kárpáthy Zoltán. A hitel. Amennyire lehetett az egyes írókat

műveik olvastatása alapján és pedig részint az iskolában, részint házi olvasmány alapján.

Német nyelv. Olvasmányok: Iphigenie auf Tauris, Wallensteins Lager, die Braut von Messina. Költemények: Das Kind der Sorge, Das Lied von der Glocke, Belsazer, Die Wallfahrt nach Kevlaar, Die drei Indianer.

Francia nyelv. Olvasmányok: Procès et mort de Louis XVI. Le verre d' eau. Émile, sur l'éducation (részlet). Du vrai, du beau et du bien, Le progrès dans les sciences, La vie du salon. Költemények: Le Jour. La Nuit. Le Cor. Le vase brisé.

2. Rendkívüli tárgyak.

a) Latin nyelv.

I. évfolyam. Heti 4 óra. Tanulók száma: 19. Évközben kimaradt: 4. Tankönyv: Pirchala Imre: Latin nyelvtan reáliskolák számára. Olvasmányok: 5., 6., 7., 8., 12., 14., 18., 20., 21., 26., 27., 30., 34., 35., 36. és 37. Az olvasmányokkal kapcsolatban az alaktan és a leggyakoribb szerkezetek. E nyelvtani ismeretek begyakorlására szóbeli és írásbeli fordítások magyarról latinra. Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat.

II. évfolyam. Heti 3 óra. Tanulók száma: 10. Évközben kimaradt: 1. Tankönyv: Pirchala Imre: Latin mondattan a reáliskolák VI. osztálya számára. Olvasmányok: Romulus. A sabin nők elrablása. Romulus tettei. Tullus Hostilius. Ancus Marcius. A világ 4 kora. Róma alapítása. A sabin nők. A mondattanból az esettan és mondat szerkezetek. A mondattani ismeretek begyakorlására megfelelő fordítási gyakorlatok magyarról latinra. Háromhetenként iskolai írásbeli dolgozat.

III. évfolyam. Heti 3 óra. Tanulók száma: 8. Olvasmányok: Sallustius. De bello. Jug. (Bartal-Malmasi kiadás). Vergilius I. és II. énekéből szemelvények. (Cserépkiadás.) Az egész latin nyelvtan. Retroversio. Háromhetenként írásbeli dolgozat.

IV. évfolyam. Heti 3 óra. Tanulók száma: 6. Olvasmányok: Cicero „In Catilinam“ or. I. Horatius „Epistola ad Pisones“. Ódái közül: I. 1., 3., 4., 7., 22. II. 3., 18. III. 30. és Tacitus „Agricola“ (szemelvények).

b) Egészségtan.

Az év folyamán mint rendkívüli tantárgyat tanítottam a VII. osztályban heti 2 órában az egészségtant.

Tankönyv: Egészségtan dr. Fodor József egyetemi tanártól. Elvégzett tananyag: Az egészségtan tanulásának erkölcsi és gyakorlati haszna. Egészségtan a régi népeknél (Ó-korban). Középkorban. Az egészség ápolása és erre vonatkozó törvények, az idegen államoknál. Magyarország egészségügye

a legrégebb időktől a mai napig. Magyar egészségügyi törvények (1876. XIV. t.-c.) és azok magyarázata.

Népmozgalmak. Születés, halálozás Magyarországon viszonyítva az idegen államokhoz. Tápszer, egészségtan, lakás, fűtés, világítás, szellőzés, himlőoltás. Fertőző betegségek. Fertőtlenítés. Sociális egészségügy. Ipar-egészségügy.

Dr. Szilvási Gyula,
isk. orvos, egészségtan tanár.

c) Ének.

Az I—VIII. osztályt heti 6 órában tanította Káth József.

Az I—IV. osztály anyaga: A hangról. Vonalrendszer. G kulcs. Hangjegyzírás. A törzshangok. A hangjegyek értéke. Szünetjelek. Ütem és ütemezés. Időmérték. — Dinamikai jelek. — A hangközök. Hangtávolság. — Hangfejlesztés; a hallás gyakorlása. — Az énekeloadás gyakorlati szabályai hangjegydictálás alapján leírt énekek betanulásával.

Az V—VIII. osztály anyaga a fentiekén kívül még: Egész hang és félhang. A hármasshang. A C-dur hangsor szerkezete. Alaphang. Vezetőhang. Tranzpozíció (áthelyezés) G-be és F-be. A és B módosító jelek jelentése. A moll hangsor szerkezete. A C-dur, F-dur és G-dur párhuzamos mollja. — F kulcs. — A verstannal kapcsolatban: Hangsúlyos és hangsúlytalan ütemrészek. Az összetett ütem hangsúlya. Hangsúlyeltolódás (szinkópa). Versszöveg és dallam egyező ritmikájának összehasonlítása.

d) Gyorsírás.

A gyorsírás tanítása a folyó iskolai évben szünetelt.

e) Fizikai gyakorlatok.

A fizikai gyakorlatok a folyó iskolai évben szüneteltek.

f) Vegytani gyakorlatok.

I. csoport. Vezetőtanár: Gerő Árpád. Heti óraszám: 2. A tanfolyamon résztvevett az V. osztályból: 27 tanuló. Tananyag: Bevezetés az üvegtechnikai műveletekbe; üvegcsövek metszése, hajlítása, kihúzása, összeforrasztása. Fecskendő palack felszerelése. Forralás. Oldás. Szűrés. Lecsapás. Az egyszerű kémiai analysis elemei. Fémek és savmaradékok reakciói.

II. csoport. Vezetőtanár: Német Vilmos. Heti óraszám: 2. A tanfolyamon résztvevett a VI. és VIII. osztályból 22 tanuló. Tananyag: Az egyszerű kémiai analysis. Fontosabb szerves vegyületek reakciói. A mindennapi életben leggyakrabban előforduló élelmiszerek minőleges-mennyileges és mikroszkópi vizsgálata.

g) Biológiai gyakorlatok.

A biológiai gyakorlatok a folyó iskolai évben szüneteltek.

3. A négy felső osztály írásbeli dolgozatainak tételei.

V. osztály.

Magyar nyelv. 1. Levél a haretéren küzdő atyának vagy testvérnek. 2. Őszi tájkép. 3. Az erzsébet-napi vásár. 4. Milyen szórakozásokat nyújt a tél? 5. Mire ösztönözte a tanulót a háború? 6. Egy regény főbb szereplőinek ismertetése. 7. A soproni Szt. Mihály templom leírása. 8. Búcsúbeszéd a hadba vonult tanulókhöz.

Német nyelv. 1. Die erste Seeschlacht der Römer. 2. Die Boten des Todes. 3. Das Kirchlein am Berge. 4. Zigeunerleben. 5. Hans Euler. 6. Die Zeit. 7. Der Raum. 8. Goethes Jugend.

Francia nyelv. 1. Ma journée. 2. Plan de vie. 3. L' amour de Dieu. 4. Sois charitable. 5. Mes chers parents. 6. L' art de conserver la santé. 7. Les environs de Budapest. 8. Un homme content. 9. Jeanne d' Arc. 10. Le travail. 11. Les français et les créanciers. 12. La bonne résolution. 13. Le serpent à sonnettes. 14. Maximes.

VI. osztály.

Magyar nyelv. 1. Milyen célért küzdenek hőseink a csatatéren? 2. A lánzséri várrom leírása. 3. A nép- és a műdal egybevetése példák alapján. 4. Ki a legkedvesebb lírikusom? 5. Toldi két párviadala. 6. A ballada Arany valamelyik költeménye nyomán. 7. Melyik regény tetszik nekem? 8. Az olvasott drámák erkölcsi tanulságai.

Német nyelv. 1. Das Grab im Busento. 2. Erlkönig. 3. Das Glück von Edenhall. 4. Der Ring des Polykrates. 5. Die Grenadiere. 6. Inhalt der III. Scene des III. Akt. aus Wilhelm Tell. 7. Die Sage von Wilhelm Tell. 8. Brief.

Francia nyelv. 1. Les deux prières. 2. Louis XIV. et le courtisan. 3. Levél franciául. 4. Défauts de corps. 5. Levél franciául. 6. L' incendie de Moscou. 7. Après la bataille. 8. Cascar au pipe. 9. Mort de Louis XVI. 10. Sujet de l' Abbé de l' Épée. 11. Jean Arany. 12. Les caractères de la pièce de l' Abbé l' Épée. 13. Vie de Mme de Sévigné. 14. Le lion et Lerenard.

VII. osztály.

Magyar nyelv. 1. A póstapalota leírása. 2. A pogánykori magyarok műveltsége. 3. Hogyan éltek a bűjdösök Rodostóban? 4. Sopron nevezetesebb történeti emlékei. 5. A fa ipari feldolgozása. 6. Rövid párhuzam Zrinyi és Gyöngyösi között. 7. A kuruc-költészet tárgyi és történeti ismertetése. 8. A világháború érdekesebb momentumai.

Német nyelv. 1. Entstehung des Lustspieles „Minna v. Barnhelm.“ 2. Hochzeitlied. 3. Tellheim und Minna. 4. Ballade von Goethe. 5. Dichters Erdenwallen. 6. Die deutsche Industrie. 7. Das Wunderbare in der Jungfrau von Orleans. 8. Fordítás.

Francia nyelv. 1—2. La chanson de Roland. 3. Après la bataille. 4. Jeanne d' Are. 5. Origine de la langue française. 6. Commencement de la littérature française. 7. Pierre Corneille. 8. Molière.

VIII. osztály.

Magyar nyelv. 1. Milyen életpályára érzek legtöbb hivatást? 2. Kisfaludy Károly mint vigjátéktíró. 3. Tihamér alakja a két szomszédvárban. 4. A repülőgép jövője. 5. A magyar líra mint a hazafias eszmék tolmácsolója. 6. Népköltésünk jellemző sajátosságai. 7. Nevezetesebb külföldi klasszikus íróim ismertetése.

Német nyelv. 1. Das Kind der Sorge 2. Atreus und Thyestes. 3. Über die Lüge. 4. Belsazer. 5. Der fromme Mensch. 6. Des Schicksals Macht in der Braut von Messina. 7. Über den Wert unserer Kenntnisse.

Francia nyelv. 1. La Littérature du XVIII. siècle. 2. Montesquien. 3. Le Romantisme 4. La Littérature du XIX. siècle. 5. Béranger. 6. Les environs de Budapest. 7. Colonies françaises en Hongrie.

X.

A tanulók érdemsorozatai.

Rövidítés magyarázata: m. = fel van mentve.

Előmenetelből :

- 1 — jeles
- 2 = jó
- 3 = elégséges
- 4 = elégtelen

Magaviseletből :

- 1 — jó
- 2 = szabályszerű
- 3 = kevésbé szabályszerű
- 4 — rossz

Dolgozatok külső alakjánál :

- 1 = szép
- 2 — csinos
- 3 — rendes
- 4 = elég rendes
- 5 — rendetlen

— — —

I. A) osztály.

Osztályfőnök: Német Vilmos.

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szépírá	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
Baumann Ferenc	3	3	3	2	3	4	3	3	3	1	3
Berceller Pál.....	1	3	3	2	2	4	2	2	3	1	2
Boró Aladár	2	2	2	3	2	2	2	3	3	1	3
Brüsztl Jenő Lipót	1	3	3	2	2	3	2	2	2	1	2
5 Friedrich Károly	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	3
Greilinger Rezső	1	1	2	2	1	2	1	2	2	1	2
Grossner János.....	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3
Hauser Béla	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	4
Horváth Lajos	3	4	4	4	4	4	4	3	4	2	2
10 Iby Adolf Vilmos.....	1	3	3	3	2	3	3	3	3	1	2
Jungreis Lajos	1	1	1	1	1	1	2	3	3	1	2
Karner Ödön.....	1	2	2	1	2	2	2	2	3	1	1
Knöpfler Ernő	m	e	g	h	a	l	t				
Kovács András.....	3	3	3	4	3	3	2	3	3	1	2
15 Kremser Rezső.....	1	2	2	1	2	2	2	1	1	1	1
Láng Sándor Frigyes	v	i	z	s	g	á	l	a	t	l.	
Mascher József.....	1	3	2	3	3	2	2	3	3	2	1
Muhr András	1	2	2	3	2	3	2	3	3	1	2
Müller János	3	3	2	3	2	3	2	2	3	1	2
20 Német Gábor.....	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	3
Nitsch Ernő	1	3	3	3	3	3	3	3	4	1	3
Preis Guidó.....	1	3	2	1	1	1	2	2	3	1	2
Radics Lajos.....	2	3	3	3	2	3	3	3	4	1	2
Ráth Gyula	k	i	m	a	r	a	d	t			
25 Roisz Vilmos	3	2	2	2	3	3	2	1	1	1	2
Rosenstingl Antal.....	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	3
Schewelik Ferenc.....	3	3	3	4	3	4	4	3	3	1	2
Schirk Frigyes	1	3	2	2	2	2	3	3	3	1	3

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szépíró	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
	Simon Lajos	4	4	4	4	3	4	4	3	4	1	3
30	Schmidt Ferenc	3	4	4	4	3	4	4	3	4	1	2
	Stiaszny Rudolf	2	4	4	3	3	3	3	2	3	1	—
	Schwabbauer Alfréd	3	2	2	3	2	2	2	2	2	1	1
	Tasch Pál	1	3	3	4	3	3	3	3	4	2	2
	Wagner Hermann	2	3	3	4	2	3	3	3	3	2	3
35	Waltner Imre	1	1	2	2	1	3	2	3	3	1	2
	Wolf Gyula	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	2
	Wölfl Alajos	1	2	3	3	2	3	2	3	2	1	1
	Magántanulók:											
	Seiler Frigyes	2	3	3	3	3	3	3	—	3	—	—
39	Schmidt János	3	3	3	4	3	3	3	—	3	—	—
	Összesen: 39											

I. B) osztály.

Osztályfőnök: Gyertyánffy Ernő.

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Matematika	Rajz	Geom.	Szépíró	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
	Aizingarits Károly	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	1	3
	Autherid László	3	2	3	3	3	1	2	3	2	2	2	3
	Bayer József	1	3	1	3	2	3	3	2	2	1	1	1
	Berger Antal	3	3	3	4	3	4	3	3	4	2	2	2
5	Bognár Bátor György	1	2	2	1	2	2	1	2	2	1	2	2
	Bors Gyula	1	3	4	4	4	4	4	3	5	1	3	3
	Bruckner Rezső	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1
	Domokos Sándor	1	1	2	1	1	2	1	2	2	1	2	2
	Eisenstädter József	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	3
10	Erdei Ferenc	1	2	2	1	1	1	2	2	3	2	3	3
	Friedmann Ernő	1	2	2	2	1	3	3	3	3	1	2	2
	Gesellmann István	2	2	3	2	2	2	3	2	3	1	2	2
	Goetzloff Mihály	1	3	2	3	2	2	2	2	3	2	2	2
	Hernitz István	2	2	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3
15	Hofmann Imre	2	2	3	2	3	3	3	3	3	1	3	3
	Horváth Károly	4	4	4	4	4	4	3	3	4	1	2	2
	Jausz Vilmos	1	3	3	3	3	4	3	3	4	1	2	2
	Jobb Dezső	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	2	2
	Klausz Róbert	1	2	1	2	2	2	2	2	3	1	1	1
20	Kroyherr Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	3
	Kummert Károly	1	3	2	2	2	2	3	2	3	1	2	2
	Neubauer Károly	2	2	3	3	2	2	3	3	2	1	2	2
	Pozsgai László	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1	2	2
	Rátz Lajos Péter	k	i	m	a	r	a	d	t				
25	Rátz Samu	1	2	1	2	2	1	2	2	2	1	2	2
	Sántha Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Sárosy Zoltán	1	2	3	1	2	3	3	3	3	1	2	2
	Schleiffer Edgár	1	2	2	2	2	2	3	3	4	1	3	3

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló geom.	Szépíró	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
30	Stadler György	1	2	3	2	2	2	3	2	2	1	2
	Sternfeld Ernő	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Strauber Miklós	2	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2
	Szabó Oszkár	1	2	3	3	2	3	2	3	3	1	3
	Thiering Nándor	3	3	4	3	3	3	3	2	4	2	2
	Vasicék Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
35	Weinzöttl Béla	3	3	3	3	3	3	3	1	3	1	2
	Wolf Péter	2	3	2	2	1	3	3	2	2	1	1
Magántanulók:												
	Schiff Leó Dávid	2	2	2	2	3	2	2	—	3	—	—
38	Uccusik Károly	3	3	3	3	2	2	3	—	3	—	—
Összesen: 38												

Második osztály.

Osztályfőnök: *Lauringer Ernő.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szépíró	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
	Áder Árpád	3	3	3	3	4	4	3	3	4	1	2
	Bognár Károly	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2
	Bors Lajos	1	2	3	2	2	3	2	3	3	1	2
	Bruckner Teofil	1	4	3	3	4	2	3	3	3	1	2
5	Burza Ákos	2	2	2	2	2	3	3	3	3	1	2
	Cristea László	2	3	3	2	3	3	3	3	3	1	2
	Domokos György	m	e	g	h	a	l	t				
	Drukker József	2	3	3	3	3	3	3	3	4	1	2
	Farkas József	1	4	3	4	4	3	4	3	3	1	2
10	Fuchs Pál	1	2	1	1	1	3	2	2	2	1	2
	Galatik Mátyás	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Goldschmied Imre	1	1	3	1	1	2	2	2	3	1	2
	Greilinger Győző	1	2	2	2	2	3	2	1	2	1	2
	Grósz Ernő	1	3	2	2	2	3	2	3	2	1	2
15	Hakstock Jenő	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	—
	Hegedüs Ödön	1	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Herr Jenő	3	3	3	3	2	3	2	3	3	1	—
	Hofmann Gyula	1	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1
	Horváth Endre	k	i	m	a	r	a	d	t			
20	Horváth Kálmán	2	3	3	3	3	4	3	3	4	2	3
	Jaeger Gusztáv	1	3	2	2	2	1	2	2	3	1	1
	Karner Kálmán	2	3	4	3	3	3	3	3	4	1	3
	Kánai Sándor	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	—
	Kheim Teofil	1	2	1	1	1	1	2	3	3	1	2
25	Kiss Imre	1	2	3	3	3	3	2	2	2	1	2
	Koppel Konrád	2	3	3	3	3	3	2	3	3	1	2
	Krausz Lajos	1	3	2	2	1	3	3	1	3	1	2
	Kugler Mátyás	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1
	Lantos Tivadar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

A tanuló neve

	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szépírá	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
30 Lederer Henrik	2	2	2	3	3	3	2	3	3	1	3
Löbl Márton	2	3	2	3	3	3	3	2	3	1	3
Mandl Zoltán	1	2	2	2	2	3	3	2	3	2	2
Masznák Viktor	3	4	3	3	3	4	3	2	2	1	3
Menyhárd Pál	1	2	3	3	2	1	2	2	3	2	2
35 Oberlohr Károly	1	3	4	3	3	3	3	3	3	1	2
Petz Gusztáv	1	2	2	2	1	1	2	3	3	1	2
Pollák Emil	2	4	3	3	3	4	3	3	3	2	3
Preis Egon	m	e	g	h	a	l	t				
Rajkai Pál	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	2
40 Reichart Otto	3	4	4	3	2	3	3	3	4	1	3
Ritter Ödön	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Schwarcz Márton	1	1	3	2	3	3	3	3	3	1	3
Sebesta Ottokár	2	2	3	1	1	1	1	1	3	1	1
Seiler Frigyes	v	i	z	s	g	á	l	a	t	l.	
45 Seywerth János	3	3	2	3	3	4	3	2	3	1	3
Somogyi Géza	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Spitzer Gyula	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Steiner Károly	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Strausz Pál	2	4	4	3	3	3	3	3	4	2	3
50 Stricker Imre	2	3	3	3	3	3	3	3	4	1	—
Szabó Tivadar	2	3	3	3	2	3	3	2	3	1	2
Tichler Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	4	1	3
Töpler Ervin	1	3	3	3	2	3	2	2	3	1	3
Trogmayer Ernő	1	3	2	1	2	3	2	2	3	1	2
55 Varga József	3	4	4	4	4	4	3	3	4	1	3
Wödl Vilmos	1	3	3	2	3	3	3	3	3	1	2
Ziermann József	1	2	1	1	1	1	2	3	2	1	1

Magántanulók:

Deutsch Tibor	2	3	3	3	3	2	2	—	3	—	—
Kerber Henrik	1	3	4	3	3	2	2	—	3	—	—
60 Hirsch Ferenc	2	3	3	4	3	2	2	—	3	—	—
Missuray Gusztáv	3	3	3	2	3	3	4	—	3	—	—
Schiff Leó	v	i	z	s	g	á	l	a	t	l.	
Strausz János	3	3	3	3	3	2	3	—	3	—	—

Összesen: 63

Harmadik osztály.

Osztályfőnök: *Simkó Gyula dr.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Matematika	Rajzoló geom.	Szabadk. rajz	Dolg. külső al.	Magav. írt	Ének
1	Bader Oszkár	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	1	3
	Baltai Géza	2	2	1	3	3	2	2	3	3	3	3	1	3
	Bauer Jenő	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	1	2
	Baumann Béla	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1	3	1	2
5	Berczeller Árpád	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Bognár Tibor	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1
	Boros László	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	2
	Bősze István	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	2	3
	Brenner Mihály	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
10	Buchinger Mátyás	3	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	1	fm
	Csizmadia Árpád	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2
	Dahner Nándor	1	3	3	3	2	2	2	3	2	3	3	1	2
	Dreisziger Ferenc	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	1	3
	Emmerling Ferenc	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1	2
15	Erdei László	2	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	2	3
	Freund János	3	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	1	2
	Galambos Pál	2	2	1	2	1	2	2	2	2	3	3	2	2
	Gruber Vilmos	3	3	3	4	3	2	3	3	2	2	3	2	2
	Hacker Ferenc	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	3	1	2
20	Hackl János	3	3	4	4	4	3	3	3	4	3	3	1	3
	Hegedüs Gyula	1	2	3	2	3	3	2	2	2	2	3	1	3
	Hőnig János	k	i	m	a	r	a	d	t					
	Huber Jenő	1	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	3
	Hatvan (Jétel) Egon	3	2	2	3	2	2	2	2	3	2	3	1	2
25	Jurek Aurél	2	1	2	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1
	Kertész Artur	2	2	3	2	3	2	2	3	2	3	3	1	3
	Kiss József	k	i	m	a	r	a	d	t					
	Kohn Leó	1	2	1	2	1	2	2	2	2	1	3	1	3

A tanuló neve		Val ástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadk. rajz	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
	Korenika Ödön	1	3	2	3	3	2	2	2	2	1	3	1	2
30	Kornis Róbert	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2
	Krausz Andor	3	3	3	4	4	3	3	3	2	3	3	1	3
	Kummert Alfréd Ödön	1	2	3	3	3	3	2	2	3	2	3	1	2
	Lakatos János	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Pál Sándor	1	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	1	2
35	Pék Elemér	3	3	4	4	4	4	3	4	3	2	3	2	3
	Pozsgai Gyula	2	3	4	4	3	3	2	2	3	3	3	1	2
	Reiber Frigyes	3	3	3	3	3	2	3	2	2	3	4	1	2
	Sauer Pál	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	1	2
	Scheiber Kálmán	2	2	2	2	3	2	2	1	2	3	3	1	2
40	Schifter Vilmos	2	2	4	3	3	2	3	3	3	3	3	1	2
	Schreiner Antal	3	3	1	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2
	Schwabbauer Richárd	1	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1	2
	Schwartz István	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	1	3
	Schwarz Miklós	2	2	3	3	2	2	2	2	3	3	3	2	3
45	Sebők János	2	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	2	3
	Stadler Dezső	m e g h a l t												
	Stangl Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1	fm
	Stössel Jenő	3	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	1	3
	Turcsik Géza	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2
50	Undy Károly	3	2	3	3	3	3	2	2	3	3	3	1	3
	Varga László	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3
	Visnya Sándor	1	2	2	2	2	2	1	1	2	2	3	1	2
	Wallner Lajos	1	2	2	2	2	3	2	2	3	3	2	1	3
	Wödl Teofil	1	2	2	2	3	3	2	3	3	3	3	1	2
55	Wrana Gyula	2	2	2	3	3	2	2	2	1	1	3	1	2
	Sbarcea Tivadar	3	3	2	3	3	2	2	2	2	3	3	2	1
Magántanulók:														
	Schiff Gábor	v i z s g á l a t l. m.												
	Sebő Imre	3	2	3	3	4	3	4	3	3	2	3	—	—
59	Zweig Henrik	2	2	2	3	4	3	3	3	3	3	3	—	—
Osszesen: 59														

Negyedik osztály.

Osztályfőnök: *dr. Ágh Lajos.*

A tanuló neve		Vallásau	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadk. rajz	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
	Ágh Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Amon Jenő	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3	1	3
	Baumann József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Becht Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Benedek Béla	2	3	3	3	3	3	2	2	1	3	1	m
	Bermann Tihamér	1	2	3	3	4	3	3	3	3	4	1	2
	Blum Alfréd	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	2
	Brüsztl Ferenc	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	1	1
	Conrad Ernő	2	3	3	4	3	3	3	2	3	4	1	3
10	Czigány József	3	3	3	3	3	2	3	3	3	4	1	2
	Deutsch Oszkár	1	2	2	2	2	2	2	1	3	3	1	3
	Dreisziger Nándor	2	2	3	3	2	2	2	2	2	3	1	3
	Eördögh Vilmos	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3
	Fendt Viktor	3	3	3	3	4	3	3	2	3	3	1	2
15	Fürst Imre	1	2	3	2	2	2	1	1	2	3	1	2
	Gaál István	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
	Greillinger Ernő	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	Groszner Pál	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	2
	Gruner Gyula	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4	1	3
20	Hacker Jenő	1	3	3	3	2	3	3	2	3	3	1	2
	Halál János	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2
	Hasenöhrl Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	1	3
	Heller Albert	1	3	2	3	2	2	3	2	3	2	1	2
	Horváth Jenő	3	2	2	3	3	2	3	3	3	3	1	m
25	Karner Lajos	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2
	Kohn Frigyes	2	3	3	3	2	3	2	2	2	3	1	2
	Koller Albert	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	1	m
	Kovalovszky János	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1	m
	Kovács Gusztáv	2	3	3	3	2	2	2	1	2	3	2	3

A tanuló neve		Vallastan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Szabadk. rajz	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
30	Lang Emil	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	3
	Löbel Pál	2	2	2	1	1	1	2	2	3	3	1	3
	Molnár Pál	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	2	3
	Nagy József	3	3	3	3	3	3	2	2	2	4	1	2
	Pfuhl Ernő	1	2	2	2	2	2	3	2	2	3	1	3
35	Pintér János	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	3
	Polgár Imre	2	4	3	3	3	3	2	2	3	4	2	3
	Reichart János	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1	3
	Richly Nándor	2	4	4	3	4	3	4	3	3	3	2	3
	Sántha Gyula	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4	1	3
40	Scholtz János	1	2	1	2	2	2	2	2	3	3	1	1
	Seyring Ernő	1	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	2
	Sosztarich András	2	3	2	3	2	3	3	2	3	3	1	2
	Staár Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	2	3	4	2	3
	Steiner Teofil	2	3	3	3	2	3	3	3	3	4	2	4
45	Szabó Alajos	1	3	3	3	3	3	2	2	2	3	1	2
	Vass Gyula	1	2	3	3	2	3	2	2	2	3	1	3
	Wagner Gyula	2	3	3	3	3	2	3	2	2	3	3	2
	Wenzel László	1	3	3	3	3	2	3	2	2	3	1	2
	Willerding Vilmos	1	2	2	2	1	2	3	2	2	3	1	2
50	Wohner Viktor	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3	2	2
	Závár Tibor	1	3	3	3	3	3	4	2	2	4	1	2
	Zeher Lőrinc	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	2
	Zabel Frigyes	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	2
Magántanulók:													
	Berger József	2	2	3	1	3	2	3	2	3	4	—	—
55	Bock Lajos	3	2	3	2	4	2	3	2	2	3	—	—
	Breuer Dávid	1	2	3	2	3	2	2	3	3	4	—	—
	Kojanitz Albin	3	3	3	3	4	3	3	2	2	3	—	—
	Radócsay Nándor	4	3	3	3	4	3	3	3	3	4	—	—
	Somlyó István	3	4	3	3	4	3	3	3	4	4	—	—
60	Taar Zoltán	2	4	3	3	4	3	3	3	3	4	—	—
Összesen: 60.													

Ötödik osztály

Osztályfőnök: Gerő Árpád.

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Vegytan	Mennyiségtan	Szabadk. rajz	Latin nyelv	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
	Ambrus János	1	2	2	2	2	2	3	2	2	—	3	1	m
	Becker József	1	3	3	3	3	3	4	3	2	—	3	1	3
	Berceller Rikárd	1	2	1	3	1	2	3	2	3	—	4	1	2
	Bozi József	3	3	3	3	3	3	4	3	3	—	3	1	2
5	Böröcz Antal	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1	2
	Eisenstädter Henrik	1	3	3	3	3	3	2	3	3	—	3	1	2
	Fink Elek	1	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1	2
	Hacker Bódog	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	2	1	2
	Hackstock Vilmos	1	2	2	3	3	3	3	3	2	—	3	1	2
10	Hammer Péter	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	1	2
	Heller Leó	1	2	1	2	1	1	1	1	2	3	2	1	1
	Kász Ferenc	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	3	1	m
	Kohn Hugó	2	3	2	3	3	2	3	2	2	—	3	1	2
	Köttbaum József	k	i	m	a	r	a	d	t					
15	Lieberzeit József	2	3	3	3	3	3	4	3	3	—	3	1	3
	Lieberzeit Walter	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1	3
	Meller Pál	2	1	1	1	1	1	1	1	2	3	4	2	2
	Menyhárd István	1	2	3	2	2	1	1	1	3	3	3	1	2
	Molnár József	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2
20	Mózes János	k	i	m	a	r	a	d	t					
	Neubauer János	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	1	2
	Neumann Miksa	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2
	Neumann Nándor	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2
	Németh Gyula	3	3	3	3	3	3	4	3	3	—	3	1	2
25	Nestler Lajos	3	3	3	3	3	3	3	3	2	—	3	2	2
	Paulesich Konrád	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	2	1	m
	Pick Gusztáv	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1	2
	Pollák Zsigmond	2	2	2	2	1	2	3	2	3	3	3	1	2
	Preiss Zsigmond	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1	m

A tanuló neve

	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Vegytan	Mennyiség	Szabadk. rajz	Latin nyelv	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
30 Rajkai László	1	1	3	2	1	1	2	1	2	—	2	1	2
Rácz József	1	2	3	2	1	1	2	2	2	—	2	1	2
Reiber Henrik	k	i	m	a	r	a	d	t					
Schekolin János	3	3	3	3	3	3	4	4	3	—	3	2	3
Simon Vilmos	1	3	2	3	2	2	3	3	2	—	3	1	2
35 Staar László	3	3	4	3	3	2	3	3	3	4	3	2	2
Sternfeld Imre	1	3	1	3	3	3	3	3	3	2	3	1	2
Takács Jenő	1	2	3	2	2	2	3	2	2	—	3	1	1
Tauber Ernő	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2
Tiefenbach Antal	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	4	1	2
40 Trebitsch Tófor	2	3	2	3	1	3	3	2	3	—	3	1	m
Trogmayer Gyula	1	2	1	2	1	1	3	2	1	—	2	1	2
Ungár Béla	1	2	3	3	3	2	2	2	3	3	4	2	3
Wolf Ernő	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	3	1	2
Ziermann Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Magántanulók:													
45 Drach István	2	2	3	3	1	2	2	2	2	—	3	—	—
Hacker Gyula	v	i	z	s	g	á	l	a	t	l.		m.	
Pfeiffer Bódog	1	2	2	3	1	3	3	2	3	—	3	—	—
48 Riesz Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	2	—	3	—	—

Összesen: 48

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: *Barta Miksa.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Vegytan	Mennyiség	Ábrázoló geom.	Szabadk. rajz	Latin nyelv	Dolg. külső a.	Magaviselet	Ének
	Baumann Jenő	1	2	2	1	3	1	2	2	1	3	—	3	1	2
	Friedrich Gyula	1	2	2	3	3	3	3	3	3	2	—	3	1	2
	Fürst Dezső	1	2	2	2	1	1	2	1	2	3	—	3	1	2
	Goldschmied Ervin	3	3	2	3	3	1	3	3	3	3	4	3	1	2
5	Jurek Jenő	1	1	3	2	1	1	1	2	1	1	1	3	1	1
	Karl Ernő	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	—	3	1	m
	Karl József	v	i	z	s	g	a	l	a	t	l	a	n	m.	
	Kász Viktor	3	2	3	3	3	3	2	3	3	2	—	3	1	m
	Kollárs Elemér	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	—	3	1	2
10	Kollwentz Ernő	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	—	2	1	1
	Kremser Emil	1	2	2	3	3	3	3	2	2	3	—	2	1	2
	Krug Lajos	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1	—	1	1	1
	Lágh Frigyes	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	—	3	1	2
	Mangold István	2	2	2	2	1	1	1	2	2	3	2	3	1	2
15	Mitzger Ferenc	1	2	1	2	1	1	1	1	2	3	1	3	1	2
	Molzer András	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	2	2
	Papp József	1	3	4	3	3	2	2	3	3	2	—	3	1	2
	Riedt Péter	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	—	3	1	2
	Schlögl Ferencz	3	3	4	3	3	3	3	4	3	3	—	3	1	2
20	Seltenhofer Rezső	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1	3
	Stessl Rikárd	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	—	4	2	3
	Tóth Ernő	1	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2
	Tóth Ferenc	1	2	2	2	1	2	2	2	2	3	—	3	1	m
	Török Gyula	1	3	3	2	2	2	2	3	2	3	2	3	1	1
25	Varga Gábor	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	—	3	1	2
	Varga János	1	2	3	2	2	2	2	2	1	1	3	2	1	2
	Zsirai Mihály	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1	2
Magántanulók:															
	Jéhn Vilmos	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	—	3	—	—
	Pfeffer Felix	2	2	2	3	2	2	3	4	3	3	—	3	—	—
30	Riesz Gyula	4	3	4	3	4	4	3	3	3	2	—	3	—	—
31	Tauber Leó	3	4	3	3	3	3	4	3	3	3	—	3	—	—
Összesen: 31															

Hetedik osztály.

Osztályfőnök: *Faragó József.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Vegytan	Mennyiségtan	Ábrázoló geom.	Szabadk. rajz	Egészségtan	Latin nyelv	Dolg. külső al	Magaviselet	Ének
	Bader Viktor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	3	1	2
	Cristea Gábor	1	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2	3	3	1	3
	Fendt Károly	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	—	3	1	2
	Fischer Fülöp	1	2	2	3	2	3	3	3	3	3	2	3	3	1	3
5	Frühwirth Sándor	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	3	1	3
	Goidschmied Alfréd	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1	2
	Gruber Rezső	1	2	3	3	2	3	2	3	3	1	2	—	3	2	2
	Hoffmann Sándor	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	3	—	3	1	1
	Hollós Imre	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3	2	3	3	1	2
10	Hönig Alfréd	k	i	m	a	r	a	d	t							
	Karpellus Artur	1	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	2
	Kertész István	1	2	2	2	1	2	2	2	2	3	3	2	3	1	2
	Móger László	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	—	3	1	3
	Rosenberger Imre	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2	1	2	3	1	2
15	Steckler Sándor	1	2	3	3	1	2	2	3	2	3	1	2	3	1	2
	Supper Ferenc	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	3	—	3	1	2
Magántanulók:																
	Bermann Géza	3	3	4	3	4	3	3	3	3	2	—	—	3	—	—
	Haas Pál	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	—	—	3	—	—
	Holczheimer Béla	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	—	—	2	—	—
29	Mersich Alfréd	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	3	—	—
	Neubauer György	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	—	4	—	—
	Ráth Árpád	2	2	2	3	2	4	3	3	3	2	—	—	3	—	—
	Steiner Antal	3	4	3	4	3	3	3	3	3	1	—	—	3	—	—
24	Wellisch Miksa	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	—	—	3	—	—
Összesen: 24																

Nyolcadik osztály.

Osztályfőnök: *Horvát Rezső.*

A tanuló neve		Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiség	Ábrázoló geom.	Szabadk. rajz	Bölcsész	Latin nyelv	Dolg. külső al.	Magaviselet	Ének
	Brzobohaty Róbert	1	1	1	1	2	3	3	3	2	1	—	2	1	2
	Czegka Vilmos	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	—	3	1	2
	Deutsch Béla	1	1	2	2	1	2	3	2	3	1	2	3	1	3
	Falk Rikárd	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Fried Sándor	1	1	1	1	1	2	2	2	3	1	1	2	1	2
	Geleji Sándor	1	1	2	2	2	1	2	1	1	2	—	3	1	2
	Grosz Viktor	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	2	3	1	2
	Kóh József	1	2	3	3	2	2	3	1	3	2	—	3	1	2
	Kohn Lipót	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2
10	Posch Pál	2	3	1	1	2	3	3	3	2	3	—	3	1	2
	Révész Mór	1	1	1	1	1	2	3	2	3	1	1	2	1	2
Magántanulók:															
	Bader Viktor	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	—	—	—	—
	Cristea Gábor	2	2	3	2	1	2	2	2	3	2	—	—	—	—
	Fendt Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	—	—	—	—
15	Gruber Rezső	1	2	2	3	3	3	3	3	2	3	—	—	—	—
	Karpellus Artur	2	1	1	1	1	2	1	1	2	1	—	—	—	—
Összesen: 16															

XI.

Az érettségi vizsgálatokra vonatkozó adatok.

A) és B)

A népfelkelő szemlén alkalmasoknak talált 1899. évfolyambeli négy VIII. oszt. rendes tanuló, valamint a 6 heti érettségi tanfolyamon résztvevő öt VIII. oszt. magántanuló a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miuisztérium 2257/1917. II. 20. eln. számú rendelete értelmében rendkívüli időben (1917. évi március hó 2.-án, illetve 1917. évi április hó 16.-án) és rendkívüli módon (írásbeli érettségi vizsgálat nélkül) tett szóbeli érettségi vizsgálatot.

Mindkét szóbeli érettségi vizsgálaton fenti min. rendelet értelmében az intézeti igazgató elnökölt:

Az 1917. évi március hó 2.-án megtartott szóbeli érettségi vizsgálat eredménye a következő volt: Jelesen érett: Falk Rikárd, jól érett: Fried Sándor, érett: Brzobaháty Róbert és Czegka Vilmos.

Az 1916. évi április hó 16.-án megtartott érettségi vizsgálat eredménye a következő volt: Jelesen érett: Bader Viktor és Karpellus Artur, jól érett: Cristea Gábor, érett: Fendt Károly és Gruber Rezső.

C)

Az 1899. évnél későbbben születtek vagy a népfelkelői szemlén eddig alkalmatlanoknak talált VIII. oszt. rendes tanulók f. évi május hó 14., 15. és 16. napján írásbeli és f. évi május hó 29.-én szóbeli érettségi vizsgálatot tettek. E vizsgálatokon résztvevő 7 rendes tanuló; a vizsgálat elnöke az intézeti igazgató volt.

Az írásbeli tételek voltak:

A magyar nyelvből: Petőfi egyénisége hazafias költeményei alapján.

Eredmény: 2 jeles, 3 jó, 2 elégséges, — elégtelen.

A német nyelvből:

1. Szabad dolgozat: Die technischen Wissenschaften im Dienste des Krieges.

2. Fordítás magyarból németre: I. Ferenc József jellemzése.

Eredmény: 2 jeles, 1 jó, 3 elégséges, 1 elégtelen.

A mennyiségtanból:

1. Algebrai feladat. Három geometriai haladvány első tagjai oly geometriai haladványt adnak, melynek hányadosa kettő; a három haladvány hányadosai viszont arithmetikai haladványt alkotnak, amelynek különbsége 1; a második tagok összege 24; a harmadik geometriai haladvány első három tagjának összege 84. Melyek a haladványok?

2. Geometriai feladat: A $9x^2 + 25y^2 = 225$ ellipszishez és főköréhez a P (—7.0) pontból érintőket rajzolunk; az érintők szöge legyen egy egyenlőszárú háromszögben az alappal szemben fekvő szög; a háromszög szárai $b = 13$ cm hosszúak. Mekkora a háromszög területe?

Eredmény: 2 jeles, 2 jó, 3 elégséges, — elégtelen.

Jelesen érett: Kohn Lipót; Jól érett: Geleji Sándor, Grosz Viktor és Révész Mór; Érett: Deutsch Béla és Pósch Pál.

Az érettségi vizsgálatok eredményének áttekintése.

a) Írásbeli vizsgálatra jelentkezett 7 tanuló, ezek közül:

T á r g y	Jeles	Jó	Elég-séges	Elég-telen	Össze-sen
Magyar nyelv	2	3	2	—	7
Német nyelv	2	1	3	1	7
Mennyiségtan	2	2	3	—	7

b) Szóbeli vizsgálaton megjelent 16 tanuló. Ezek közül:

Érettnék nyilvántatott			Javító vizsgálatra utasított	Ismétlő vizsgálatra utasított	Végleg elutasított	Az érettnék nyilváníttak a következő pályákat választották:												
jelesen	jól	egyszerűen				theológiai	tanári	jogi	orvosi	technikai	ipari	kereskedelmi	vasuti	katónai	erdészeti	gazdászati	állatorvosi	művész
4	5	6	1	—	—	—	1	1	3	6	—	—	—	—	—	4	—	—

XII.

A tanulók statisztikája.

Osztály	I. A	I. B	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I—VIII.
1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.										
Nyilvános tanulók:										
Felvétetett	37	36	57	56	53	44	27	16	11	337
Magántanuló lett	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Önként kimaradt	1	1	1	2	—	3	—	1	—	9
Az osztályvizsgálatról elmaradt	1	—	1	—	—	—	1	—	—	3
Betegség következtében meghalt	1	—	2	1	—	—	—	—	—	4
Május, illetve június hóban osztályvizsgálatot tett	34	35	53	53	53	41	26	15	11	321
Összesen osztályvizsgálatot tett.....	34	35	53	53	53	41	26	15	11	321
Magántanulók:										
Felvétetett	2	2	6	3	7	4	4	8	5	41
Osztályvizsgálatot tett	2	2	5	2	7	3	4	8	5	38
2. A felvett nyilvános tanulók közül más iskolából jött.....										
	37	37	3	6	—	4	—	3	—	90
3. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései száma.										
Megbetegedések:										
Könnyű, nem fertőző	49	12	105	85	75	94	54	30	16	520
Súlyos	4	8	4	6	3	2	2	1	—	30
Fertőző (esetleg járványos)	3	2	3	4	2	—	—	—	—	14

Osztály	I. A	I. B	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I—VIII.
4. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magán- tanulók megoszlása kor szerint.										
Osztályvizsgálatot tett tanulók	36	37	58	55	60	44	30	23	16	359
Ezek közül 1907. évben született	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
1906. " "	23	15	1	—	—	—	—	—	—	39
1905. " "	6	17	28	1	—	—	—	—	—	62
1904. " "	6	3	23	20	1	—	—	—	—	43
1903. " "	—	2	4	21	21	—	—	—	—	48
1902. " "	—	—	2	11	24	17	1	—	—	55
1901. " "	—	—	—	2	10	19	6	1	—	38
1900. " "	—	—	—	—	4	6	12	6	—	28
1899. " "	—	—	—	—	—	1	7	8	12	28
1898. " "	—	—	—	—	—	—	2	6	4	12
1897. " "	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3
1896. " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1895. " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1894. " "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1893. vagy még korábbi év- ben született	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
5. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetve törvényes gondviselőjük) állandó lakóhelye szerint.										
Az osztályvizsgálatot tett tanulók száma ..	36	37	58	55	60	44	30	23	16	359
Magyar honos volt:										
Magyarországi illetőségű	35	36	58	54	57	43	30	22	15	350
Horvátországi illetőségű	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Külföldi honos volt	—	—	—	1	3	1	—	1	1	7
Az osztályvizsgálatot tett tanulók száma, akiknek szülője (gyámja, illetőleg más törvényes gondviselője) állandóan Sop- ronban lakott										
Sopron vármegyében	29	18	42	42	41	30	18	15	14	249
A magyar anyaország más törvényható- ságában lakott	4	11	10	8	9	14	6	3	1	66
Horvát-Szlavonországban	3	7	6	5	9	—	5	5	1	41
Külföldön, még pedig Ausztriában	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2

Osztály	I. A	I. B	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I—VIII.
6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása törvényhatóságokként szülők (törvényes gondviselőjük) magyarországi állandó lakóhelye szerint.										
A) Magyarország:										
a) Vármegyék:										
Baranya vármegye	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bihar „	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Brassó „	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Győr „	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2
Komárom „	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Moson „	—	2	1	1	2	—	—	—	1	7
Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Pozsony vármegye	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Sopron „	3	8	9	8	10	15	7	3	—	63
Szatmár „	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Trencsén „	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Vas „	—	1	4	—	1	—	3	3	1	13
Zala „	—	—	—	—	2	—	1	—	—	3
A) a) együtt..	6	11	14	13	17	15	11	7	2	96
b) Városok:										
Budapest	—	1	2	—	—	—	1	1	—	5
Nagyvárad	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Pécs	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Sopron	30	24	42	42	40	29	18	15	14	254
A) b) együtt..	30	25	44	42	43	29	19	16	14	358
B) Horvát-Szlavonország:										
Verőcze megye	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
A) a) b) és B) összesen..	30	26	44	42	43	29	19	16	14	359
7. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása szülők (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) foglalkozása (társadalmi állása) szerint.										
1. Nagybirtokos, nagybérelő	—	1	—	—	1	—	1	—	—	3
2. Középbirtokos és bérelő	—	1	1	—	—	1	1	—	—	4
3. Kisbirtokos, kisbérelő	1	1	3	—	2	—	1	—	—	8

Osztály	I. A	I. B	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I—VIII.
4. Kisbirtokos-napszámos	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
5. Egyéb őstermelő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Gazdasági tisztviselő	2	—	—	1	1	—	1	—	—	5
7. Egyéb gazdasági személyzet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Földmvelési munkás	—	—	—	2	—	—	1	—	—	3
9. Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	1	—	1	1	2	1	2	1	—	9
10. Kisiparos, bányakisvállalkozó	5	8	8	16	13	8	2	1	1	62
11. Ipari vagy bányászati tisztviselő	1	—	1	2	—	3	1	2	—	10
12. Egyéb ipari vagy bányászati segéd- személy	1	1	—	2	—	—	—	—	—	4
13. Ipari vagy bányászati napszámos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Nagykereskedő, közlekedési nagyvál- lalkozó	1	2	2	—	—	2	1	1	—	9
15. Kiskereskedő, közlekedési kisvállalkozó	4	5	9	1	10	11	2	6	4	52
16. Kereskedelmi vagy közlekedési tiszt- viselő	1	8	2	3	3	5	5	3	2	32
17. Egyéb kereskedelmi vagy közlekedési segéd	5	1	—	5	4	3	2	—	1	21
18. Kereskedelemnél és közlekedésnél munkás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Házaló-kereskedő, piaci árus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Köztisztviselő és közhivatalban alkal- mazott díjnok	7	4	3	7	9	3	1	2	3	39
21. Pap, tanár, tanító	1	—	6	5	2	1	4	1	1	21
22. Másféle értelmiségi s ilyeneknél alkal- mazott segéd	—	2	1	5	—	2	2	1	—	13
23. Közhivatalban alkalmazott vagy más- féle értelmiségi altiszt vagy szolgál- ta	1	—	1	2	4	1	—	—	—	9
24. Katonatiszt	2	—	2	—	1	—	—	1	1	7
25. Katonaaltiszt	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2
26. Különböző vagy közelebbről meg nem nevezett foglalkozási ágakban dol- gozó napszámos	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
27. Tőkés, járadákos, háztulajdonos	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
28. Nyugdíjas tisztviselő vagy az értel- miség körébe számítható egyéb nyugdíjas	—	—	2	1	4	—	—	3	3	13
29. Nyugdíjas altiszt, szolga vagy munkás	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
30. Magánzó, eltartásos	2	3	2	1	1	2	2	—	—	13
31. Házi cseléd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Egyéb és ismeretlen foglalkozású	—	—	13	1	—	—	—	—	—	14
33. Árvaházi, szeretetházi tanulók	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen ..	36	37	58	55	60	44	30	23	16	359

Osztály	I. A	I. B	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I—VIII.
8. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása vallás, anyanyelv és nyelvismeret szerint.										
Osztályvizsgálatot tett tanulók száma	36	37	58	55	60	44	30	23	16	359
Róm. kath. vallású volt	18	18	19	30	29	18	14	10	7	163
Gör. keleti " "	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Református " "	—	1	2	1	3	1	1	—	—	9
Ág. h. ev. " "	12	10	21	10	17	6	8	3	5	92
Izraelita " "	6	8	16	13	11	19	7	10	4	94
Magyar anyanyelvű volt	22	28	42	42	52	32	26	17	12	273
Német " "	14	9	16	13	8	12	3	6	4	85
Horvát " "	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
A magyar anyanyelvű tanulók közül :										
Csak magyarul tudott	8	12	19	18	21	17	5	6	5	111
Más hazai nyelven is tudott	28	25	39	37	39	27	25	17	11	248
Németül is tudott	26	20	38	23	36	27	23	17	9	219
Horvátul is tudott	1	4	1	2	3	—	1	1	—	13
Románul is tudott	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Tótul is tudott	—	1	1	1	—	—	—	—	—	3
Egyéb nyelven is tudott	—	—	—	—	—	—	1	—	4	5
Nem magyar anyanyelvű :										
Más nyelven is tudott	—	—	—	6	7	—	4	—	4	21
Német anyanyelvű magyarul is tudott	14	9	16	—	8	12	3	6	4	85
Horvát " " " "	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
9. Ismétlők, magaviselet és mulasztás.										
Ismétlő volt	3	1	5	1	—	—	—	—	—	10
Osztály	I. A	I. B	II.	III.	VI.	V.	VI.	VII.	VIII.	I—VIII.
A magaviseletből :										
Jó osztályzatot kapott	30	27	46	43	42	35	24	14	11	272
Szabályszerű osztályz. kapott	4	7	7	10	10	5	2	1	—	46
Kevésbé " " ..	—	1	—	—	1	1	—	—	—	3
Rossz " " ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egy órát sem mulasztott	9	9	14	13	13	9	6	3	1	77
Csak igazoltan "	25	26	29	40	40	31	20	12	10	233
Igazolatlanul "	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Igazoltan mulaszt. órák száma	821	658	1152	1257	709	591	438	335	104	6065
Igazolatlanul mulasztott órák száma	—	—	—	—	—	5	—	—	—	5

Osztály	I. A	I. B	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I—VIII.
10. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetei.e.										
Vizsgálatot tett összesen....	36	37	58	55	60	44	30	23	16	359
Minden rendes tantárgyból jeles	3	—	4	2	4	5	—	1	3	22
Minden rendes tantárgyból jó	6	7	12	8	10	7	10	4	4	68
Minden rendes tantárgyból elégséges.....	16	24	30	32	32	26	14	13	9	196
Egy tantárgyból elégtelen ..	6	2	4	5	10	5	4	2	—	38
Két „ „ „ ..	1	2	6	6	2	1	1	3	—	22
Több „ „ „ ..	4	2	2	2	2	—	1	—	—	13
Latin nyelvet tanult	—	—	—	—	—	15	9	8	6	38
Egészségtant „	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
Gyorsírást „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vegytani gyakorlatot tanult..	—	—	—	—	—	27	17	14	—	58
Éneket tanult	34	35	48	51	48	36	26	15	11	304
11. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása a tandíj-fizetés szempontjából.										
Az egész tandíjat megfizette	27	31	45	42	47	28	21	20	10	271
Részen tandíjmentes volt ..	6	2	1	2	2	2	2	1	2	20
Egészben „ „ „ ..	3	5	12	11	11	14	7	2	4	69
Az elégedett tandíj összege	288	288	600	576	576	720	384	120	240	3792

XIII.

A jövő tanévre és a tanulók felvételére vonatkozó közlemények.

Az I. és II. osztályba beiratkozni szándékozó helybeli tanulók felvétele július hó 2., 3. és 4. napján d. e. 11—12-ig, a folytatólagos felvétel pedig szeptember hó 1., 3. és 4. napján d. e. 8—12-ig történik.

A tanintézet I. osztályába csak oly tanuló léphet, ki 9. évét már betöltötte és 12 évnél nem idősebb. A tanári testület határozata alapján a 12 évnél idősebb tanuló a beiratkozásnál csak feltételesen vétetik fel; a végleges feltétel akkor történik, ha az illető tanuló az első félév végéig (január végén) a rendes tantárgyakból legalább elégséges eredményt tanusít és magaviselete jó vagy legfeljebb szabályszerű. Ha azonban a feltételesen felvett tanuló a jelzett időpontig az előirt követelményeknek nem felel meg, az intézetből eltávolíttatik. A felvételhez megkívántatik minden tanulótól, hogy nyilvános iskolától nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a népiskola négy alsó osztályát sikerrel végezte, vagy hogy felvételi vizsgát tegyen, melynél hasonló mérvű képzettségről tesz tanuságot. E vizsgálat díja 20 korona.

Minden tanuló tanintézetünkbe való beiratásakor tartozik átszolgáltatni előző évi iskolai bizonyítványát, születési anyakönyvi kivonatát, valamint az 1878. XXII., a himlőoltást szabályozó t.-c. értelmében kiállított bizonyítványt, hogy élete első évében beoltatott, s ha 12 évnél idősebb, azóta másodszor is beoltatott. Kik ezt nem tudják kellőleg igazolni, a főkapitányságnál, mint közegészségügyi ellenőrző közegnél, fognak bejelentetni, hogy az újraoltás hivatalból fogatosíttassék.

Minden tanuló a felvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja, vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Azok a szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiúk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak bejelenteni, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák. A szülők és gyámok e részben minden változást írásban tartoznak az igazgatóságnál bejelenteni; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változtatás történjék.

Szeptember hó 4-ike után jelentkező tanulók késedelmük okát igazolni tartoznak. Szeptember hó 11-én túl az igazgató nem vehet fel többé tanulót, bármify oka volt is mulasztásának; a felvételt ezen határidőn túl az igazgatóság útján benyújtott folyamodványra a tankerületi kir. főigazgatóság engedheti meg.

II. Minden tanuló, kivétel nélkül, tartozik beiratáskor 10 korona felvételi díjat, 2 koronát könyvtárra, 2 koronát Értesítőre, 40 fillért tintára, 2 koronát énektanításért és 1 koronát a kirándulási alapra fizetni.

Az évi tandíjat a nm. vallás- és közokt. m. kir. Miniszterium 1887. évi július hó 15-én 28229. sz. alatt kelt rendeletével évi 48 koronában állapította meg.

A tandíjak kezelése és a tandíjmentesség elnyerése tárgyában a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium 1913. évi 3038. eln. számú rendeletével intézkedett. E szabályzatból a következőket közöljük:

1. §. Minden rendes és magántanuló, aki a tandíj fizetése alól felmentve nincs, tandíjat fizet.

2. §. A tandíjat négy egyenlő részletben kell fizetni; az első részletet október 15-ig, a másodikat december 3-ig, a harmadikat március 15-ig és a negyediket május 3-ig.

3. §. A tandíjak a tandíjkezelő által hivatalból és minden ellendíj nélkül kiadandó befizetési lapok segélyével a m. kir. postatakarékpénztár útján fizetendőek le. A lefizetés a postatakarékpénztárnak bármely közvetítő postahivatalánál történhetik.

4. §. A tandíjak lefizetésére szolgáló postatakarékpénztári befizetési lapok az első részletre vonatkozólag a beiratkozás alkalmával, a többi részletekre vonatkozólag pedig legkésőbb az esedékesség előtt egy hónappal a tandíjfizető tanulók közt kiosztandók.

5. §. A befizetési lap négy részből áll; úgymint: a szelvényből, az elismervényből, a tulajdonképeni befizetési lapból és a könyvelési szelvényből. Befizetés alkalmával a tanuló vagy szülő (gyám) az elismervényt, a befizetési lapot és a könyvelési szelvényt a szövegnek megfelelően tintával olvashatóan kitölti és a pénzüsszeggel együtt a közvetítő postahivatalnak

átadja. A befizetési lapot a tényleges befizetés napjával kell keltezni. A postaalkalmazott, feltéve, hogy oly okok, melyek a befizetési lap elfogadását gátolják (pld. igazítások, vakarasok, stb.) fenn nem forognak, a pénzt átveszi, a lapot lebélyegzi, az elismervényt aláírja és ezt a tulajdonképeni befizetési lap levágása után nyugta gyanánt a befizetőnek kiszolgáltatja.

6. §. A tandíj lefizetésének a személy tekintetében való igazolásra a befizetési lapok „szelvény“-én és „befizetési lap“ elnevezésű részén a tanuló neve és az általa látogatott osztály — mindenkor még a befizetés előtt — tintával olvashatóan reáírandó.

A tanuló neve és az általa látogatott osztály a „befizetési lap“ elnevezésű részén a befizető neve részére fentartott helyen tüntetendő fel.

A közvetítő postahivatalból visszaadott elismervényt és szelvényt egymástól elválasztani nem szabad. Ez a tanulónak a tandíj lefizetéséről nyugtául szolgál, általa megőrzendő és a tandíjkezelőnek felszólítására bemutatandó.

Ha a tanuló a befizetési lapot a tandíj befizetése előtt elvesztette, helyette újat kérhet az intézeti igazgatótól.

10. §. Rendkívüli esetekben, szoros kivételképen a befizetés közönséges postautalvánnyal is történhetik. Ilyenkor a postautalványt a feladó: „A m. kir. postatakarékpénztárnak (Soproni m. kir. áll. főreáliskola. Tandíjkezelés csekk-számlája) Budapesten“ címezéssel látja el.

Az a tanuló, aki a tandíjrészleteket a jelzett határidőig le nem fizeti, az intézet tanulóinak sorából töröltetik, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre.

25. §. Azt a tanulót, aki a tandíjrészlet le nem fizetése miatt az intézet tanulóinak sorából töröltetett, az igazgató saját hatáskörében újból felveheti, ha a törléstől számított 8 napon belül a tandíjrészlet lefizetését postatakarékpénztári elismervénnyel bizonyítja és a késedelmet igazolni tudja. Ezen túlterjedő mulasztás esetén a felvételre az engedélyt alapos megokolás mellett csak a tankerületi kir. főigazgatóság adhatja meg. Az igazgató elutasító határozata ellen a nm. vallás- és közoktatásügyi Miniszteriumhoz lehet felebbezni. A felebbezés eldőlteig a tanuló az előadásokra járhat.

11. §. A tandíj lefizetése alól való felmentést az intézetbe beírt rendes tanulók után a Minisztérium által engedélyezett százalékanak határáig a tanári testület meghallgatása mellett az intézet igazgatója adja meg.

A tandíjmentesség nemcsak a tandíj egész összegére, hanem annak felére is kiterjedhet.

13. §. A tandíjmentességet a tanulónak az intézet igazgatójához címzett szabályszerű folyamodványban kell kérnie. A folyamodványhoz melléklendő a tanuló szüleine, vagy ha árva, saját személyére vonatkozó és egy

évnél nem régibb keletkezésű hatósági szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány, továbbá, ha előzőleg más intézet tanulója volt, az iskolai bizonyítvány, illetőleg Értesítő.

Középiskolai és ezekkel egyenrangú tanintézetek tanárainak és iskolaszolgáinak, továbbá polgári és elemi népiskolai tanítóknak, középiskoláknál működő hitoktatóknak, a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák, a m. kir. honvédségi, csendőrségi, közös hadseregbeli és haditengerészeti altiszteknek gyermekei szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak tandíjmentességért.

Folyamodni minden évben kétszer lehet: szeptember 15-ig és február 15-ig.

14. §. A tandíj fizetése alól nem menthető fel az oly tanuló:

a) aki nem képes szegénységét vagy vagyontalanságát igazolni, (kivéve a 13. §. 2. bekezdésében felsoroltakat);

b) aki az előbbi tanév, illetve időszak végén az erkölcsi magaviseletből rossz vagy kevésbé szabályszerű érdemjegyet nyert;

c) aki a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében elégtelen előmenetelt tanúsított és

d) akinek, habár nem is volt elégtelen érdemjegye, több volt az elégséges mint a jeles és jó érdemjegye együtt.

15. §. Az oly szülők gyermekei, kik igazolják, hogy egyszerre három, vagy több gyermeket középiskolában, ezzel egyenrangú egyéb tanintézetben polgári, kereskedelmi vagy ipari szakiskolában taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj elengedésért és a fél tandíj alól valamennyien fel is mentendők, ha iskolai bizonyítványuk, illetőleg Értesítőjük a feltételeknek megfelel.

16. §. Magántanulók a tandíj fizetése alól az igazgató által fel nem menthetők s ily tanulóknak kivételes esetben való felmentése a nm. vallás- és közoktatásügyi Miniszteriumnak van fentartva.

22. §. A tandíjmentesség élvezetét elveszti a tanuló:

a) ha magántanulóvá lesz, mely esetben a mentességet azon félév elejétől veszti el, melynek folyamán magántanuló lett;

b) ha bármi oknál fogva az intézetből kizáratik;

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy annak, aki őt eltartani köteles, vagyoni állapota kedvezőbbé lesz, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől veszti el.

d) Tandíjmentességét elveszti továbbá az a tanuló, ki az első félév, illetve a tanév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz” vagy „kevésbé szabályszerű” érdemjegyet nyert, ki a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikéből „elégtelen” előmenetelt tanúsított;

nemkülönben, ha az említett tantárgyakból több az „elégséges” mint a „jeles” és „jó” érdemjegye együtt.

Ez esetekben tandíjmentességét a bizonyítványt, illetőleg Értesítőt követő félévtől kezdve veszíti el a tanuló.

Ilyen tanuló újból való felmentését csak akkor kérheti és tandíjmentességben csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazoknak a feltételeknek, amelyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet.

Az izraeliták hitoktatási díj címén évenként 8 koronát tartoznak fizetni. Ezen díj első fele a beíratáskor, második fele pedig február hó első hetében fizetendő.

A vegytani gyakorlatokért járó díj (a szereket betudva) 24 korona, a gyorsírásért 10 korona. Ezen díjak szintén félévi részletekben előre fizetendők.

Iskolaorvosunk lévén, a VII. osztály tanulóinak az egészségtanból a tanítás ingyenes.

A lefizetett tandíjak vagy tandíjrészletek nem téríthetők vissza.

III. Oly tanulóknak, kik egy kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet és akiket a tanári testület képesnek tart arra, hogy a szünidő alatt önszorgalmukból pótolhassák mulasztásukat, a tanári kar megengedheti, hogy a jövő iskolai év kezdetén javító vizsgálatot töltsenek, de csupán abban az intézetben, ahol tanultak és csak akkor, ha „jó“ vagy legalább „szabályszerű“ magaviseleti tanjegyük van. Ezen javítóvizsgálat díjtalan.

Azok a tanulók, kik két kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, az igazgatóság útján csak fontos okok alapján folyamodhatnak a javító vizsgálatra való engedélyért a tankerületi kir. főigazgatósághoz. Az ez irányú szabályszerű, 1 koronás bélyeggel ellátott és az összes iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok július 5-ig, a tanintézeti igazgatóság útján nyújtandók be.

Több mint két tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert tanuló javító vizsgálatra semmikép sem bocsátható.

Az 1897. évi 49.715. sz. rendelet szerint bukott ismétlő középiskolai tanulóknak az osztály másodszori ismétlése nem engedhető meg.

A javító-, magán- és felvételi vizsgálatok augusztus hó 30. és 31. napján délelőtt 10—12 óráig fognak megtartatni.

IV. A tanintézetünk V. osztályába belépő tanulókat s azok szüleit e helyen figyelmeztetjük, hogy az V. osztállyal kezdődő latin nyelvi tanfolyamban, a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszteriumnak 1891. évi december 23-án, 86.075. szám alatt kelt rendelete értelmében minden a IV. osztályt elégséges előmenetellel végzett tanuló beléphet.

Tekintve, hogy a latin nyelvi tanfolyamnak sikeres végzése, illetve a latin nyelvi érettségi bizonyítvány megszerzése, a reáliskolát végzett

tanulónak a papi, tanári, orvosi és jogi pályát is megnyitja, a latin nyelvi tanfolyamba való részvételt tanulóinknak melegen ajánljuk. A tanulás díjtalan.

V. Magántanulók, kik magánúton vagy magánintézetben tanultak és előmenetelükről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, az igazgatónál való előleges bejelentés és annak kimutatása mellett, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet mely magánintézetben, illetőleg hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték, tehetnek vizsgálatot az e célra megállapított időben; az ilyen magántanuló tartozik fizetni 48 korona tandíjat, 10 korona felvételi, 2 korona értesítői és 80 korona vizsgadíjat.

VI. A középiskolai ízr. tanulóknak a szombati és más ünnepi írás és rajzolás alól való felmentést az 55.711—1892. sz. VKM. rendelet értelmében maga az igazgató adja meg a szülőknek az aláírásra nézve hatóságilag igazolt és 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli kérvénye alapján. Mindamellett a felmentett tanuló az illető órában, felmentettsége dacára, jelen tartozik lenni s ha lehetséges, pl. a mennyiségtanból szóbeli feleletre fel is hívható. Ha az osztály kizárólag feladatírással vagy rajzolással van elfoglalva s magyarázat nem fordulhat elő, a felmentett tanuló ez idő alatt e tárgy elméleti vagy értelmező leckéiből examinálható vagy ismétlő tanulással tartozik foglalkozni. A felmentés iránti kérvények szeptember hó 15.-ig nyújthatók be az igazgatóságnál.

VII. A tanulóknak csak bekötött tiszta és legújabb kiadású tankönyveket szabad használni.

Tartalommutató.

	Lapszám
I. Török Mihály — — — — — — — — — —	3
II. Balhauser Adorján — — — — — — — — — —	7
III. Intézeti tanerőink kiküldetése a soproni m. kir. honvédfőreáliskolához — —	8
IV. „A Soproni Állami Főreáliskolába járt Tanítványok Szövetségé”-nek számadása az 1916/17. tanévről — — — — — — — — — —	11
V. Iskolánk és a háború — — — — — — — — — —	13
VI. Tanári Testület. Szolgaszemélyzet — — — — — — — — — —	20
VII. Adatok az intézet történetéhez — — — — — — — — — —	23
<i>A) Az intézet állapota:</i>	
1. Személyváltozások a tanári testületben — — — — — — — — — —	23
2. Személyváltozások a szolgaszemélyzetben — — — — — — — — — —	24
3. Felszerelés és egyéb szükségletek — — — — — — — — — —	24
<i>B) Az intézet működése:</i>	
1. Nevelés — — — — — — — — — — — — — — — —	24
2. Oktatás — — — — — — — — — — — — — — — —	25
3. Egészségügy — — — — — — — — — — — — — — — —	25
4. Vizsgálatok — — — — — — — — — — — — — — — —	26
5. Segélyezés és jutalmazás — — — — — — — — — — — — — — — —	26
a) Tandíjkedvezmény — — — — — — — — — — — — — — — —	27
b) Segélyegyesület és betegszoba-alap — — — — — — — — — — — — — — — —	28
c) Utazási-kirándulási alap — — — — — — — — — — — — — — — —	33
d-f) Alapítványok, Alapok, Ösztöndíjasok kimutatása — — — — — — — — — — — — — — — —	33
6. A tanárok irodalmi- és társadalmi működése — — — — — — — — — — — — — — — —	42
7. Gyakorlati tanárképzés — — — — — — — — — — — — — — — —	42
8. Az ifjúság jótékonyága — — — — — — — — — — — — — — — —	42
9. Az ifjúság egyesületi élete — — — — — — — — — — — — — — — —	42
a) Berzsenyi önképzőkör — — — — — — — — — — — — — — — —	42
b) Ifjúsági tornakör — — — — — — — — — — — — — — — —	43
<i>C) Általános ügyek:</i>	
1. A tanév megnyitása — — — — — — — — — — — — — — — —	43
2. Látogatások — — — — — — — — — — — — — — — —	43
3. Iskolai ünnepélyek — — — — — — — — — — — — — — — —	44
4. Ajándékozások — — — — — — — — — — — — — — — —	44
5. Ének és zene — — — — — — — — — — — — — — — —	45
6. Kirándulások — — — — — — — — — — — — — — — —	45
7. Rajzkiállítás — — — — — — — — — — — — — — — —	45
8. Katonai nevelés — — — — — — — — — — — — — — — —	45
9. Katonanövendékeink érettségi tanfolyama — — — — — — — — — — — — — — — —	48

10. Tornaverseny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
11. A tanév bezárása	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
VIII. A könyv- és szertárak gyarapodása	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
IX. Tananyag :											
1. Rendes tárgyak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52
2. Rendkívüli tárgyak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55
3. A négy felső osztály dolgozatainak tételei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
X. A tanulók érdemsorozata	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59
XI. Az érettségi vizsgálatokra vonatkozó adatok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
XII. A tanulók statisztikája	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77
XIII. A jövő tanévre és a tanulók felvételére vonatkozó közlemények	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83

